

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 60 Din, za inozemstvo 120 Din
Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENECE

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797
Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Iz pisarne Nj. Vel. kralja

Belgrad, 7. septembra. Po najvišjem nalogu ima pisarna Nj. Vel. kralja čast izraziti hvaležnost posameznikom in ustanovam za poslane čestitke o priliki rojstnega dne Nj. Vel. kralja, kakor tudi vsem onim, ki so se vpisali v dvorske knjige.

Skrivnost angleške politike

Dve stvari sta posebno, ki britskemu imperiju pri poseganju v sporne evropske zadeve današnjega časa narekujejo veliko previdnost in neko čisto svoje stališče, ki ga Anglija kljub svojem zavezništvu s Francijo ne more pustiti iz vida. To so prvič: možnost, da se pojavijo na evropskih bojiščih čete rdeče armade, to je, sovjetske države, čije interese so britskim nasprotni tako v Evropi, kakor v Aziji, in drugič: kitajsko vprašanje, ki za britski imperij ni nič manj važno, kakor spor med Češkoslovaško in nemškimi rajhom. To bo izprevidel vsak, ki pomisli, da je v vzhodnem Kitaju, ki bo kljub vsem težavam kmalu postal japonska last ali vsaj kolonija, investiranega angleškega kapitala okroglo 500 milijard v našem denarju. Recimo, da bi Anglija v slučaju kakšnega krvavega obračuna v Evropi ne imela ničesar proti posegu ruskih sovjetskih sil v zapadne zadeve, bi morala v takem precej neverjetnem slučaju računati s tem, da bi Japonska dobila na Kitajskem popolnoma proste roke; to pa je stvar, ki ni niti malo v skladu z veliko nevarnostjo, ki bi jo to dejstvo pomenilo za pretežni vpliv in koristi Anglije v Aziji.

Kako zelo je mar Angliji njenih ogromnih političnih in gospodarskih koristi v Aziji, kjer bi bilo lahko ogroženo jedro njenega svetovnega imperija, Indija, nam dokazuje njena diplomatska in finančna borba zoper prodiranje Japonske v osrčje Kitaja. Zato so Angleži izdali geslo, da se bodo borili proti Japonski do zadnjega — kitajskega vojaka (To fight Japan until the last Chinese soldier)... Pomnimo, kako se je razburila vsa Anglija, ko je bil slučajno ranjen njen zastopnik po japonskih pilotih, kako je zavrelo v Londonu, ko so Japonci zavzeli največje angleško gospodarsko središče v vzhodni Aziji **Sanghaj**, in kako je gospod Eden, ki sploh ljubi energične nastope, lanskega novembra sklical v Bruxellesu konferenco, da bi se začele izvajati proti Japonski prošle gospodarske sankcije.

Obracun med Japonsko in Britanijo bo končno moral priti, naj se še tako odlaš, in zato je Angliji vse na tem, da ne bi bila vezana na evropski fronti, ko bo treba zastaviti vso moč in vpliv v vzhodni Aziji, kjer mora Britanija varovati veliko več nego sovjetska Rusija in Amerika, ki ima več denarja naloženega na Japonskem, nego v Kitaju. Trenutek, ko se bodo morali angleški in japonski diplomati vseliti skupaj za zeleno mizo, da se ali mirno pobotajo ali pa pomerijo svoje sile, se čedalje bolj bliža. Japonske armade prodirajo proti središču kitajskega odpora. Hankovu, iz katerega so se manj važne upravne oblasti že pred tedni preselile v Čunking, to je v glavno mesto najzapadnejše kitajske province Sečuan, kjer Kitaj meji že na Tibet. Kljub junaškemu odporu Čankajševske armade je skoraj izključeno, da bi se Hankov držal, če pa bo mogel Čankajšek organizirati uspešno borbo za osvoboditev Kitaja iz pokrajine, ki leži 1500 km daleč od morske obale, dočim bo ves vzhodni Kitaj v črti od Pekinga do Kantona odrezen od zapada, ki je reven, brez prometnih zvez in zabiti v gorah, je veliko vprašanje. Japonska bo imela v svojih rokah vse bogate obmorske province Kitaja in z njimi vso njihovo gospodarsko silo.

Da tudi Anglija s tem računa, se razvidi iz tega, da so se med japonskim zunanjim ministrom generalom Ugakijem in angleškim poslanikom Craigiejem že pred enim mesecem začela pogajanja, ki se sedaj očividno nahajajo na zelo važni točki, ko se bo treba Angliji odločiti za to, ali se z Japonsko sporazume glede vseh vprašanj, ki jo na ogromnem kitajskem ozemlju zanimajo, ali pa, da se odloči za politiko, v kateri bi Anglija odslej nastopila kot brezpogojen in odkrit nasprotnik japonskega cesarstva. Zaenkrat se menijo samo o posameznih vprašanjih, predvsem o svobodi plovbe po Jangeju, po katerem se vrši prodiranje japonske armade in kjer ima Anglija v dolžini celih 1000 km nepretrgano verigo svojih monopolov, namreč skladišča, obrežne železnice, tovarne, čiščenje reke, ladje in koncesionirane naselbine. Zaenkrat podpirajo ta sporazum tudi japonski velekapitalistični krogi, ki vedno predpostavljajo dobiček v miru krvavi razpravi, dočim mlada japonska generacija v Angliji vidi svojega največjega nasprotnika v razširjanju življenjskega prostora japonskega naroda, ki ne sili samo v Kitaj, ampak tudi na jug. Na vsak način pa se Angleži z Japonsko ne bodo mogli sporazumeti kakor samo pod pogojem, da ustavijo vsako podporo, ki jo do zdaj v obilni meri izkazujejo nesrečnemu Kitaju in njegovemu hrabremu vodji.

Zato se bodo ta pogajanja zavlačevala, dokler ne pade Hankov, kar ne bo pomenilo samo poraza Kitaja, marveč tudi Anglije. Takrat bo namreč nastalo vprašanje, ali se Angliji še izplača podpirati Čankajška, ki ima namen, da z zahodnega Kitaja organizira zopetno osvo-

Novi predlogi praške vlade

Nemci bodo imeli na ozemlju, kjer so v večini, svojo vlado

V evropskih prestolnicah pravijo, da praška vlada več ne more popustiti

Praga, 7. sept. KTS. Glavne točke novega vladnega predloga obsegajo:

1. Sprejme se načelo, da se državni uradniki nastavlja sorazmerno po narodnosti.
2. V pokrajinah, kjer živi samo ena narodnost, bodo nastavljeni samo uradniki te narodnosti.
3. Pokrajine bodo imele policijo dotične narodnosti.
4. Novi zakon o uporabi jezika bo slonel na popolni enakopravnosti.
5. Industriji v pokrajinah, ki je največ trpela zaradi krize, bodo dali podporo. Ta podpora bo izvedena v obliki posojila v višini 700 milijonov kron in pod ugodnimi pogoji.
6. Enakost narodnostnega pravilnika bo slonela na narodnostni avtonomiji na ta način, da se bo uvedel kantonalni sistem. Tako bo nemška narodnost imela svojo vlado v mejah svoje naseljenosti, kjer so Nemci v večini. Vsa vprašanja, ki se ne nanašajo na edinstvo države, se bodo obravnavale v teh manjših zbornicah. Nedotakljivi-

Praga, 7. sept. c. Današnji dan je bil v Pragi zopet zelo dramatičen in popolnoma se zdi, da se je položaj zopet precej poslabšal. Glavna dogodka, ki spremljata sta: snočni sestanek med Benešem in Kundtom ter Sebekowskim in pa dejstvo, da je agencija Reuter ponoči objavila nove predloge češkoslovaške vlade.

Sestanek med Benešem in nemškimi poslanci je moral biti zelo pomemben, ker je predsednik vlade dr. Hodža po tem sestanku Kundta in Sebekowskega poklical k sebi. Toda Kundt ni odšel v predsedstvo vlade, ampak se je odpravil v Ač, kjer je vodstvu svoje stranke poročal o položaju.

Zato je predsednik vlade nove vladne predloge dostavil čez noč ekspresno sudetskemu poslancu, tako da je Kundt nove vladne predloge sprejel zjutraj ob 8 na svojem stanovanju. Ob 11.30 je nato Kundt odšel v predsedstvo vlade, kjer se je sestel s Hodžo, predsednikom vlade.

Vodstvo sudetske nemške stranke je nato objavilo uradno poročilo, v katerem potrjuje, da je Kundt zjutraj ob 8 v svojem stanovanju prejel nove vladne predloge. Stranka obžaluje, da so bili predlogi že prej objavljeni in prav tako obžaluje pisanje nekaterih čeških listov in pravi:

Poslanec Kundt je danes ob osmih dopoldne prejel najnovejšo načrte vlade. Ob 11 je seznanil s temi načrti zastopstvo sudetskih Nemcev, ki so ji poverjena pogajanja. Ob 12.30 sta bila poslancu Kundt in Ross poklicana k predsedniku vlade dr. Hodži. Zastopstvo stranke sudetskih Nemcev je proučilo vladne predloge ter jih bo, čim dobi potrebna obvestila, poslalo pristojnim organom stranke sudetskih Nemcev. Stranka sudetskih Nemcev od strani lorda Runcimana ali kakega drugega člana angleške misije ni sprejela nikakega predloga.

Splošno prevladuje prepričanje, da bodo sudetski Nemci nove predloge sprejeli kot podlago za nova pogajanja. Pravijo pa, da bodo stavili gotove pripombe, da bi onemogočili hitro in popolno rešitev sudetsko-nemškega vprašanja.

Novi predlogi prispeli v London

London, 7. septembra. Z dobro obveščene strani se je zvedelo, da so novi predlogi praške vlade preko angleškega poslanstva v Pragi danes dopoldne prispeli v London. V Foreign Office ta čas proučujejo te predloge.

Znani poluradni in konservativni list »Times« je danes objavil članek, v katerem pravi, naj se izvede revizija češkoslovaških meja. Članek je vzbudil izredno pozornost.

Dopoldne pa je bila objavljena izjava vlade, ki pravi, da vlada ne zastopa tega stališča.

Prvi odmevi z nemške strani

Nürnberg, 7. septembra. c. V Nürnbergu izjavljajo voditelji narodnega socializma, da vedo o novih Hodževih predlogih samo iz časopisja in da še nimajo uradnega besedila. Sicer pa poudarjajo, da praška vlada še ni krenila s poti »kupčevanja« in če je že dosedaj mnogo popustila, bo v bodoče še več.

jitev kitajskih centralnih province, ali pa naj prepreči, da ne bi Japonci raztegnili svojega osvajalnega pohoda na Kanton, kar bi ne pomenilo nič manj, kakor da bi angleški Honkong izgubil vse svoje zaledje in postal za Angleško brezpomembno breme. Na drugi strani pa ima Japonska tudi velik interes, da si zagotovi v Angliji prijatelja, ki bi ji posodila potrebne kapitalne za organizacijo tistega velikega dela Kitaja, ki je že danes v japonski rokah. Na ta način bi Anglija rešila tudi tiste stotine milijard, ki jih ima naložene v tem delu kitajske države, seveda bi morala priznati s tem tudi premoč Japonske v vzhodni Aziji, kar bi za britski imperij pomenilo veliko žrtev.

Ti momenti so zelo velikega pomena tudi za stališče, ki ga Anglija mora zavzemati v Evropi, kjer bi bila v slučaju kakega oboroženega spopada angleška pomorska bojna sila zlasti v Sredozemskem morju, kjer preži hud nasprotnik britske velesile, hudo prizadeta, če bi se Anglija odločila za to, da svoje koristi v vzhodni Aziji brani proti Japonski s svojo oboroženo pomorsko silo. Zdjaj bo bolj razumljivo, zakaj vrši Anglija na Češkoslovaškem tak pritisk, da bi se zaradi sudetskega vprašanja ne vnel splošen evropski spopad.

vost meje in edinstvo države bosta dejansko zaščiteni.

7. V osrednji vladi bodo ustanovili posebne okrožne oddelke in na čelo teh oddelkov bodo imenovani zastopniki tistih narodnosti, ki jih ti oddelki obsegajo. Ti oddelki bodo morali skrbeti za svoje narodnosti.

8. Narodnostne pravice državljanov bodo varovali s posebnim zakonom, ki se bo imenoval: zakon proti raznarodovanju. Te pravice bodo varovali tudi zastopniki posameznih narodnosti v parlamentarnih ustanovah. Vsi zastopniki bodo imeli pravico pritožbe, če bi bile v kakršnekoli primeru pravice in koristi njihovih sonarodnjakov kršene. Za vsako narodnost bodo uvedli in sestavili posebne registre.

9. Takoj bodo storili vse, da bi prišlo do sporazuma v vprašanjih, za katere ni potreben zakonodajni postopek.

Vse te nove zakone bo vlada izdelala v sodelovanju z zastopniki stranke sudetskih Nemcev in jih predložila parlamentu. Ti zakoni bodo v najkrajšem roku uveljavljeni.

Sicer se pa vidi, da tudi sudetsko-nemška stranka ne mara ničesar storiti pred Hitlerjevim zaključnim govorom na kongresu. Danes se je Henlein sestel z nemškim zunanjim ministrom von Ribbentrom, nikdo pa ne ve, če se je že sestel s Hitlerjem.

Inozemski časnikarji poročajo evojim listom, da se v narodno-socialističnih krogih zmeraj bolj poudarja, da mora dati praška vlada sudetskimi Nemcem »Home rule«, to je, da mora Sudetska v okviru ČSR biti nekaj istega, kar je danes Irska v okviru Velike Britanije.

Odmev v Londonu in Parizu

London, 7. septembra. AA. (Reuter.) »Times« komentira predloge čsr. vlade ter pravi, da nobena osrednja vlada ne bi mogla tega storiti, če ne bi imela v svojih rokah inozemske politike, narodne obrambe in financ. Če bi sudetski Nemci zahtevali več, kakor pa jim nudi češkoslovaška vlada v svojih zadnjih predlogih, bi se moglo sklepati, da gredo sudetski Nemci dalje, kot pa je navadna odklonitev sporazuma. Iz tega bi se moglo sklepati, da sudetski Nemci ne marajo biti v okviru češkoslovaške republike. V tem primeru, piše Times, bi mogla Češkoslovaška znova postaviti vprašanje, ali bi bilo morda potrebno ali ne zavrniti osnutek, ki je bil v gotovih krogih z zadovoljstvom sprejel, in po katerem bi se v interesih večje homogenosti odcepil oni pas ozemlja, naseljenega s prebivalstvom, ki meji na narod istega porenja. »Daily Telegraph« s simpatijo ugotavlja dejstvo, da Hitler v svoji poslanici na nürnberškem kongresu vprašanja sudetskih Nemcev še ni omenil.

Lord Halifax je že v Londonu in jutri zjutraj se vrne v London iz Balmorala predsednik vlade sir Neville Chamberlain. Ni izključeno, da bo ju-

Praga, 7. septembra. c. Vodstvo sudetsko-nemške stranke je objavilo uradno poročilo, v katerem pravi, da sprejema vladne predloge kot temelj pogajanj, pač pa prekinja pogajanja z vlado zaradi današnjih dogodkov v Moravski Ostravi.

Dosedaj je sudetsko-nemška stranka odklanjala vladne predloge, pa nadaljevala s pogajanj, a sedaj pa se je to spremenilo v tem smislu, da sudetska stranka sprejema vladne predloge, toda odklanja pogajanja.

v Moravski Ostravi

Praga, 7. sept. c. O dogodku v Moravski Ostravi se izve, da sta bila tam napadena dva sudetsko-nemška poslanca. Napadla ju je baje policija na konjih in sicer ravno v trenutku, ko sta šla protestirat zaradi tega, ker je policija ponoči vrgla iz postelj 82 Nemcev ter jih zaprla, češ, da je pri njih našla večje količine orožja.

Iz Moravske Ostrave so poslali protestne brzojavke Hodži in notranjemu ministru Černyju. V teh zahtevajo kazen za policijske uradnike, ki so odgovorni za te dogodke.

Policija pa trdi, da so bili zaprti samo tisti, ki so osumljeni tihotapstva, prebivalstvo pa zahteva, naj bodo vsi takoj izpušteni na svobodo.

Policiji sta baje oba poslancu pravočasno pokazala svoje legitimacije.

Proti večeru se je izvedelo, da je sudetsko-nemška stranka sklenila prekiniti pogajanja z vlado in to baje zaradi današnjih dogodkov v Moravski Ostravi.

V Nürnbergu ČSR doslej še niso omenili

Kongres bo dosegel svoj višek konec tedna

Nürnberg, 7. septembra. (KTS.) Včeraj dopoldne je prišel v Nürnberg voditelj sudetskih Nemcev. Baje bo v razgovorih s Hitlerjem proučil važna sodobna vprašanja. Politični krogi pričakujejo ob zaključku narodno-socialističnega kongresa v Nürnbergu odločilnih dogodkov.

Ob pričetku narodno-socialističnega kongresa v Nürnbergu je gaulajter Wagner, ki ima zelo podooben glas kakor Hitler, prebral Hitlerjevo poslanico, v kateri je med drugim rečeno, da je velika Nemčija vpostavljena. Netočne so vesti, da Nemčija išče kakih novih pogodb s komurkoli. Hitler pravi, da nima teh namenov. Ne stopam pred vas, pravi v proglasu, s kakim novim paktom, ampak s sedmimi provincami, za kolikor se je povečala Nemčija. Organizacija tega novega ozemlja nam bo za prihodnje leto dala primernega opravila. Proglas poudarja, da so nesmiselne govorice, da bi mogel kdo Nemčijo blokirati. Nemčija si je nakopičila toliko rezerv glede vojne materiala in hrane, da nimajo nobenega upanja tisti, ki računajo, da bi jo z blokado mogli k tlom pritlačiti. Končno izraža proglas veliko zadovoljstvo, da je tudi Italija pričela preganjati Jude in se v tej stvari izenačila z mišljenjem narodno-socialistične Nemčije.

Na proslavi za »službe delav« je imel kanceler Hitler govor pred 40.000 delavci in 16.000 delavkami. Hitler je v tem govoru poudaril poštrevnost in premišljeno delo. Posebno je pozdravil delavce iz svoje ožje domovine. Po kratkem opisu bojev za ustanovitev Velike Nemčije je izjavil, da ta »služba delav« gre za tem, da se zagotovi varnost nemškega rajha in njegov nadaljnji razvoj. Hitler je pokazal tudi na uspehe »službe delav« v obmejnih pokrajinah ter je z vzvišenim glasom vsem navzočim poudaril, da »služba delav« tudi na zahodu brani nemški rajh. Hitler je pozdravil zasedbo članov »službe delav« z izrekom: Pomagaj si sam, in Bog ti bo pomagal.

Nürnberg, 7. septembra. AA. (DNB.) Do torka zjutraj je v Nürnberg prispelo skupno 234 posebnih vlakov z okoli 175.000 potniki. Pa tudi v rednih vlakih se je vozilo veliko število potnikov, ki so se udeležili nürnberškega kongresa. Teh je bilo mnogo več kot pretekla leta. Do torka je torej prispelo še pred otvoritvijo strankinega kon-

gresa v Nürnberg okoli 400.000 ljudi. Šele v drugi polovici tega tedna bo ta številka udeležencev dosegla svoj višek.

Nürnberg, 7. sept. c. Zunanji minister von Ribbentrop je danes obiskal diplomatski zbor, ki stanuje v salonskih in spalnih vozovih na severnem kolodvoru. Po obisku je priredil slavnostno kosilo na čast vsem voditeljem inozemskih zastopstev.

Maršal Göring je včeraj sprejel italijansko zastopstvo, ki je prispelo v Nürnberg, da se udeleži kongresa narodnosocialistične stranke, ki ga vodi narodni poslanec Farinacci. Pruski ministrski predsednik maršal Göring se je dalj časa razgovarjal s fašističnim poslancom.

London, 7. septem. b. Diplomatski zapisnik »Daily Express« doznava, da se bo angleški poslanik Henderson sestel v Nürnbergu s kancelerjem Hitlerjem, kateremu bo priobčil sledeče: 1. Da angleška vlada ne more ostati nevtalna, če bi v srednji Evropi prišlo do kakega konflikta. 2. Da hoče Angleška podvzeti vse, kar je v njeni moči, da se mirno reši spor češkoslovaške vlade s sudetsko-nemško stranko. 3. Da je češkoslovaška vlada po mnenju Anglije v svojih zadnjih predlogih šla do skrajnih mej.

Praga, 7. septembra. AA. Današnji jutranji časopisi objavljajo obširne in izčrpne članke o nürnberškem kongresu in soglasno ugotavljajo, da dozdaj Češkoslovaškem na tem kongresu še niso omenjali. Poluradni »Prager Presse« sklepa po

Nadaljevanje na 2. strani

Zagrebska vremenska napoved: Oblačnost se bo povečala v zapadnem delu države. V polovici zapadnih krajev bo deževalo.

Zemunska vremenska napoved: Oblačnost se bo v zahodni polovici povečala in bo ponekod deževalo. Deloma oblačno na vzhodu. Megla v dolinah in kotlinah. Noči hladne, temperatura pa se bo dvignila.

Dunajska vremenska napoved: Zblijšanje vremena se ne bo vzdražalo, na zapadu in jugu se bo pooblašilo, lahne padavine, temperatura še pod normalo, na vzhodnem robu Alp še večinoma jasna.

(Nadaljevanje s 1. strani)

proklamaciji kanclerja Hitlerja, da je čas politične in gospodarske osamljenosti Nemčije končan, ter da ni več mogoče izvršiti blokade nemškega rajha, kakor za časa svetovne vojne.

Nürnberg, 7. septembra. AA. (Stefani) V političnih krogih trde, da je neutemeljen optimizem, ki je nastal po novih predlogih prške vlade, ker ti predlogi ne ustrezajo niti 80 odst. zahtev sušetskih Nemcev, čeprav poročila iz angleških virov drugače trde. V teh krogih stoji na stališču, da je treba videti v sedanjem stanju samo obdobje, ne pa konca pogajanj.

6000 italijanskih delavcev odhaja v Nemčijo

Rim, 7. sept. b. Med italijansko in nemško vlado je bil dosežen sporazum, po katerem bo te dni odpotovala v Nemčijo prva skupina okoli 6 tisoč italijanskih gradbenih delavcev in industrijskih specialistov, ki jih bodo zaposlili pri gradnji novih nemških tovarn. Predvideno je, da se bo število teh delavcev znatno povečalo, če bi bilo treba.

Ta sporazum se je napravil radi tega, da se na eni strani zmanjša število nezaposlenih delavcev v Italiji, na drugi strani se pa nadomesti pomanjkanje potrebnih delavcev v Nemčiji, zlasti v gradbeni in industrijski stroki.

Na francosko-nemški meji

Pariz, 7. sept. b. Skupno število francoskega vojaštva, ki je danes v službi, znaša 600.000 mož. Od teh je 200.000 mož na Maginotovi liniji, 400 tisoč pa v raznih garnizijah. Posebna armada 125 tisoč mož je v Afriki. Če bi se položaj poslabšal, potem bo, kakor se javlja iz poluradnih krogov, potrebna mobilizacija še nadaljnjih čet.

V celoti ima Francoska 5 in pol milijona izurjenih vojakov, ki imajo vsi za seboj dvoletno vojaško službo in ki bi se mogli v najkrajšem času pozvati pod orožje.

Rim, 7. sept. b. Italijansko časopisje obširno komentira odlok francoske vlade, da se pozovejo rezervisti pod orožje in da se povečajo posadke v utrdbah do gotove linije.

Tribunac piše, da je Francoska izvedla delno mobilizacijo, ki je bila potrebna, da se dolgi obrambni pas Maginotove linije popolnoma izpo-

Lansbury spet v Londonu

London, 7. septembra. AA. (DNB). Delavski narodni poslanec Lansbury se je včeraj vrnil v London. Zastopnikom tiska je izjavil, da se je na svojem potovanju po Balkanu in srednji Evropi razgovarjal s kraljem Karolom, knezom namestnikom Pavlom in kraljevskim namestnikom admiralom Horthyjem. Vse vodilne osebnosti, s katerimi se je pogovarjal, žele v prijateljskih odnosih živeti z drugimi narodi. Lansbury je popolnoma prepričan, da ni nujno, da bi bilo treba gospodarske in teritorialne težave reševati z vojno. Lansbury je nazadnje rekel, da je popolnoma prepričan, da bi bila vojna samomor za evropsko civilizacijo.

Angleška vlada je sestavila gospodarsko zastopstvo, ki ga vodi lord Lloyd, bivši visoki komisar v Egiptu. To zastopstvo bo v kratkem odpotovalo v Bukarešto, da začne s pogajanjmi za sklenitev romunsko-angleškega gospodarskega sporazuma.

Manevri sovjetskega brodogoja

Varšava, 7. septembra. AA. (Stefani). Iz Talina poročajo, da ima sovjetsko brodogojne velike manevre v Finskem zalivu.

Poljska se zanima za mednarodni položaj

Varšava, 7. septembra. AA. (Havas). Predsednik republike Moscicki je včeraj dopoldne v kraljevskem dvorcu predsedoval izredni seji vlade. Poročila sta predsednik vlade in zunanji minister, Točnik podatkov o vladni seji še ni, vendar pa menijo, da se je največ govorilo o mednarodnem položaju.

Varšava, 7. septembra. Poljski tisk in javno mnenje z velikim zanimanjem zasleduje mednarodne dogodke. »Express Poranny« je z ozirom na mednarodni položaj objavil članek, v katerem med drugim piše: »Velik nemir pretresa Evropo, medtem ko se angleška vlada mrzlično trudi, da bi rešila vprašanje sušetskih Nemcev. Ni še padla beseda »vojna«, toda mnogi trepetajo ob misli, da bi mogla izbruhniti. Poljska je mirna in ta mir je posledica narodne zavesti, ki upa, da vihar še ne bo izbruhnil in posledica gotovosti, da naj se zgodi karkoli, sleherni Poljak bo storil svojo dolžnost. Angleški listi so pisali, da je zadržanje Poljske v tem trenutku odločilno za mir ali vojno. Če je to res, ni nobenega dvoma, da bo Poljska še nadalje delala za mir. To ni nobena skrivnost ne za poljsko javno mnenje, ne za one, ki zasledujejo razvoj mednarodnih vprašanj.«

»Kurier Poranny« pa sledeče opredeljuje poljsko stališče: »Poljska izključno zasleduje politiko neod-

visnosti napram velesilam, napram blokom in doktrini. Naš narod je vedno pripravljen, da prelje svojo kri, toda izključno le za branbo naših lastnih pravic, naše lastne politike in naše lastne časti. Naš mir ali naša vojna mora biti zato izključno odvisna le od volje naše države in se nikdar ne sme zgoditi, da bi bili avtomatično potegnjeni v kak mednarodni vrvež. Poljska ima svoje obveznosti, ki jih ji nalaga Zveza narodov in ki so iste ki so jih prevzela druge države, razen tega imamo pogodbo s Francijo in Romunijo, ki je podlaga naše zunanje politike.«

Beck odhaja v Prago

Varšava, 7. septembra. AA. (Pat.) Kakor so obveščeni politični krogi, bo poljski zunanji minister Beck danes preko Berlina, kjer se bo zadržal tri dni, odpotoval na Češko. V istih krogih ob tej priliki ponudajo, da je predsednik poljske republike sprejel pretekli ponedeljek v avdienci zunanje ministra Becka in predsednika ministrskega sveta Skladkowskega.

Praga, 7. sept. AA. Danes se je pripeljal v Prago načelnik političnega oddelka poljskega zunanje ministrstva.

Romunija sovjetskim četam

ne dovoli prehoda preko svojega ozemlja

Bukarešta, 7. septembra. Vest, ki jo je prinesel nek francoski list, iz katerega je bil posnel ves veliki mednarodni tisk, da se je namreč Romunija sporazumela s sovjetsko Rusijo v tem smislu, da bo dovolila prehod sovjetskih čet skozi romunsko ozemlje, ako bi se vnela v Evropi vojna, je po avtentičnih informacijah v zunanjem ministstvu popolnoma izmišljena.

Romunija, tako izve naš dopisnik na pristojnem mestu, ni nikoli sklenila z Rusijo kakšnega takega dogovora in tudi v sedanjem trenutku ni začela v tej smeri nobenih razgovorov. V zunanjem uradu pravijo, da Romunija v nobenem primeru ne bo prevzela takih obveznosti napram Sovjetom, ne samo z ozirom na svojo varnost, ampak tudi, ker bi taka obveza bila v popolnem nasprotju z romunsko-poljsko zvezo ter sploh z življenjskimi interesi romunskega naroda. Prehod boljševiške armade skozi Romunijo bi ogrožal sam obstoj romunske države in je v tem smislu romunsko zunanje ministstvo dalo tudi odgovor predstavniku neke velesile, ki je hotela v tem smislu v Bukarešto posredovati.

Notica, ki je zašla v nek francoski list, predstavlja goli diplomatski manevar.

Bukarešta, 7. septembra. b. Službeno se zavračajo vesti izozemskega tiska, da je med Romunijo in sovjetsko Rusijo dosežen sporazum o prehodu ruskih čet čez romunsko ozemlje, ako bi bila Českoslovaška napadena. Službeno se izjavlja, da ni bil nikak tak

sporazum dosežen, ker Romunija v nobenem primeru ne dopusti, da bi tuje čete prešle njeno ozemlje.

Pariz, 7. septembra. b. Danes je bila v Parizu priobčena izjava romunske vlade, da Romunija nikakor ne more ostati nevtralna v primeru kakih novih evropskih zapletov, ker so romunske čete na strani Francoske, Velike Britanije in Združenih držav in to ne samo iz tradicije, nego tudi iz interesa narodov, ki se bore za vzdrževanje »status quo« v srednji Evropi. Ta izjava je interesantna z ozirom na to, da se je zadnje dni mnogo pisalo o posvetovanju Romunske in Poljske v zadevi pravice prehoda sovjetskih čet čez poljsko in romunsko področje.

„Mrznja je slab zidarški material“

Te besede je izgovoril v nedeljo v Kočevju voditelj dr. Korošec in ne moremo si kaj, da ne bi na zgledu iz nedavne preteklosti pokazali, kako brdko resnične in za našo narodno in državno celoto naravnost usodne so. Štirinajst dni pred Slovenskim dnevom je bila v Kočevju neka druga taka slavnost, sokolska, s podobnim namenom, kakor Slovenski dan: obramba Kočevja in njegovega okoliša, posredno obramba države proti raznarodovanju. Toda ta slavnost je kljub lepo donečim besedam potekala tako klavirno, da se o njej ni veliko ne govorilo, ne pisalo in stari Sokoli, ki še vedo za narodni čut, so se poparjeni vračali iz Kočevja in se spraševali, kje so novi prvaki sokolstva, ki so sicer tako glasni. — Dan pred sokolskim zletom v Kočevju je v »Jutru« in v »Slov. narod« izšel lep poziv, naj tudi iz Ljubljane gre čim več Sokolov v Kočevje, da podpro svoje tako ogrožene brate. Toda ta poziv je izdal tako bore malo... Ni jih bilo, razen nekaterih redkih, ki so v svoji preprostosti mislili, da bodo šli tudi tisti, ki so k tej dolžnosti prvi poklicani. Ves zlet je potekal prisiljeno in službeno in samo naslednji ponedeljek (22. avgusta) je izšlo v »Jutru« kratko poročilo, »potem pa vse tiho je bilo«. V »Slov. narod« o poteku zbora ali zleta, kakor oni pravijo, ni bilo niti besede. Vseh udeležencev se je na sokolski poziv takrat zbralo v Kočevju 490 s civilisti vred, ki se niso mogli ogreti ne sami, še manj da bi vili kaj ognja »bratom« v Kočevju. Pozivov v »Slov. narod« in »Jutru« smo bili veseli, ker smo upali, da bo tako mogočna organizacija, ki ima zlasti toliko denarnih sredstev na razpolago, pripomogla lep del k prebujanju Kočevja, ker kljub kakim razlikam med nami, je »Zdrav« še vedno precej lepši pozdrav kot kak »Heil« iz ust slovenskega odpadnika. Toda zaradi »Zdrav« se tisto nedeljo ta »Heil« ni nič umaknil, niti ni pokazal strahu, da bi mu zaradi sprejema teh 490 mož kdaj odklenkati. Zlasti Ljubljana se je na takratne časopisne pozive tako malo odzvala, da so se redki idealisti na povratku nevoljno izpraševali, kje so bili tisti, ki imajo toliko govoriti. Tako je pač: mrznja je slab zidarški material in iz sovraštva do »klerikalcev« bo malokateri liberalce žrtvoval čas in druge neprijetnosti za pot v Kočevje, če to sovraštvo bolj rentabilno lahko razkazuje po Ljubljani, in malokdo se bo šel delat mučenca in preganjanca v Kočevje, če to igro pred več gledalci lahko igra v Ljubljani. Slab zidarški material ima jo te vrste! Je bil pa Slovenski dan v nedeljo že vse drugačen, tudi Ljubljana ni ostala samo pri besedah, ampak je napolnila jutranji in še drugi vlak do zadnjega kotička, da je bil ta dan v Kočevju res slovenski. Vse drugačen zidarški material!

Napel lov za vlomilcem po Mariboru

Maribor, 7. septembra. Danes je zasačila neka stranka v Loški ulici nekega mlajšega možkega, ki je s sekuro razbijal ključavnico na vratih odsotne stranke Mahoter Antone, ki je zaposlena kot klica v tekstilni tovarni Huter. Stranka je začela klicati na pomoč, vlomilec pa je pobegnil, nakar se je začel za njim praviati filmski lov. Vlomilec je skočil na vrt ter od tod bežal po raznih ulicah, dokler ga naposled v Milinski ulici ni prijel policijski nadzornik Galun. Ugotovilo se je, da je vlomilec 28 letni delavec Marko Pernek z Brezove gore pri Bednji, okraj Ivanec. Bil je že večkrat kaznovan ter za 3 leta izgnan iz mestnega okoliša, izgon pa mu je letošnje leto potekel. Prizna svoje dejanje, pravi pa, da je to storil v skrajni sili, ker so mu pošla vsa denarna sredstva in ni imel ničesar, s čemer bi se preživljal. Zato je napravil ta poskus vlomila z nado na obilen plen. Policija ga je izročila sodišču.

Belgrad, 6. septembra. AA. V imenu Nj. Vel. kralja z ukazom kr. namestnikov z dne 6. septembra t. l. je na predlog predsednika vlade in zunanje ministra odlikovan z redom Belegra orla III. stopnje minister n. r. Djura Janković.

Belgrad, 7. septembra. AA. Po poročilu osrednjih carinskih blagajen so znašali carinski dohodki v zadnji tretjini meseca avgusta 31.147.345 din. Od 1. aprila do 31. avgusta letos so carinski dohodki znašali 430.424.358 din, za isto dobo je bilo predvidenih v proračunu 421.118.749 din, kar pomeni, da je bilo 9.305.609 din plačanih več.

Slavnostni obed v kraljevem dvorcu na Bledu

Bled, 7. septembra. AA. Za rojstni dan Nj. Vel. kralja je bil včeraj ob 13 v gradu na Bledu slavnostni obed, ki so se ga udeležili Nj. Vel. kralj Peter II., Nj. Vel. kraljica Marija, Nj. Vis. kneginja Oglja in kneginja Elizabeta, vojvoda in vojvodinja Kentska, Nj. Vis. kraljeviča Tomislav in Andrej in Nj. Vis. kneževiča Aleksander in Nikola.

Nova samostojna župnija Studenci pri Mariboru

Maribor, 7. septembra. V lavantinski škofiji je največja župnija fara sv. Magdalene v Mariboru, ki šteje blizu 20.000 duš. Že dolgo let obstoji načrt, da bi se ta fara razdelila na več manjših župnij in da bi se predvsem odcepila občina Studenci, ki sama šteje 5200 duš ter ima že sedaj vse predpogoje za samostojno župnijo. V Studencih delajo namreč že precej let očetje kapucini in je poleg samostana tudi lepa velika cerkev, ki bi za potrebe nove župnije povsem zadostovala. Ta načrt je pa naletel na nepričakovane ovire pri svojevčasnih občinskih upravah v Studencih, ki so bile vse v rokah socialistov. Prejšnji občinski odbori so se krčevito upirali, da bi postali Studenci samostojna župnija, dasi je bila to želja celokupnega tamošnjega prebivalstva. Pri sedanjem občinskem odboru so pa naleteli merodajni krogi na večje razumevanje. Te dni je bilo vprašanje nove župnije v Studencih končnoveljavno rešeno. V ponedeljek je bila seja občinskega odbora v Studencih, kateri so prisostvovali tudi okrajni glavar Eiletz, magdalenski dekan Stigar in kapucinski gvardijan. Občinski svet v Studencih je soglasno odobril načrt za ureditev posebne župnije. Studenški kapucini so pa šli občini na roko, tako da dobijo Studenci iz neke dedščine cerkve sv. Jožefa 20.000 din brezobrestnega posojila za dobo 10 let. S tem denarjem se uredi celotna regulacija prostora pred studenško cerkvijo. Samostanski hlev, ki sedaj stoji sredi trga pred cerkvijo, bodo podrli in prestavili na drugo stran za samostanom. Prostor pred cerkvijo bodo pa regulirali ter bo služil Studencem za trg. Izravnali bodo tudi Slomškovo ulico, z ostanom posojila pa bodo Studenci povečali svojo oskrbnišnico ter nabavili nekaj inventarja za vzdrževanje cest.

Maribor, 7. septembra. Seja mariborskega občinskega sveta bo v torek, to je 13. septembra, ob 18.

Angleška bančna skupina Jugoslaviji ponudila posojilo

Belgrad, 7. septembra. m. »Jugoslovanski Kurir« poroča, da je skupina angleških bank ponudila Jugoslaviji večje posojilo. Gre za isto bančno skupino, ki je dala posojilo tudi Turčiji. Pogoji bi bili za Jugoslavijo lažji kot za Turčijo. Naša vlada se še ni odločila, ali sprejme ponudbo, vsekakor pa se želi pogajati z omenjeno bančno skupino direktno, to je brez posredovalcev.

Drobne domače in tuje**Kardinal Hayes umrl**

V nedeljo je zadet od kapi umrl newyorški nadškof in kardinal Patrik Jožef Hayes. Pokojni je bil rojen v New Yorku l. 1867. Duhovnik je postal l. 1892. Nadškofijstvo stolic v New Yorku je zasedel l. 1918. Newyorška škofija šteje milijon in pol katoličanov. L. 1924. je postal kardinal. Pokojnik se je mnogo udeleževal na karitativnem polju.

Japonci zasedli Kvangsi

London, 7. septembra. Vojaško silno važno mesto Kvangsi, ki zapira pot proti Hankovu, je po hudih bojih padlo v roke Japoncev. Računajo, da so Kitajci v zadnjem tednu izgubili 48.000, Japonci pa 30.000 mož. Kvangsi šteje 80.000 prebivalcev.

Trst se pripravlja na Mussolini, ev sprejem

Trst, 7. septembra. AA. (Stefani). Trst se svečano pripravlja na prihod ministrskega predsednika Mussolinija. Mussolini bo tokrat prvič prišel v Trst. Mesto dobiva slovesno lice, posebno Trg Edinosti, na katerem se bo zbralo na tisoče ljudi, da slišijo ducejev govor, ki ga bo radio prenašal po vsem svetu.

Kovnica za novi drobiž pričinja z rednim delom

Belgrad, 7. sept. m. Danes dopoldne ob 11 je bila v okviru zavodov Narodne banke na Topčideru slovesna otvoritev nove kovnice. Poleg po-

sebnega odposlanca Nj. Vel. kralja so se otvoritve udeležili predsednik vlade in zunanji minister dr. Stojadinović, 10 ministrov, predsednik narodne skupščine in razni drugi odličniki. Po opravljnem cerkvenem opravilu je prvi govoril podgovornar Narodne banke Zebić, za njim pa finančni minister Leticia. Nato pa je predsednik vlade dr. Stojadinović simbolično apustil stroje kovnice v tek. Jutri se bo začelo redno delo.

Po otvoritvi je bila prirejena gostom zakuska, pri kateri je govoril minister za gozdove in rudnike Kujundžić. Po želji predsednika vlade dr. Stojadinovića je prišla na zakusko tudi skupina 100 delavcev, ki so navdušeno vzklicali kralju, kraljevskemu domu in vladi, zlasti ob priliki, ko je minister Kujundžić navajal, da bo novi kovani denar nosil sliko Nj. Vel. kralja Petra II.

Kovani denar po 50 in 20 din bo imel po 75% srebra, dosejani denar je vseboval 50% srebra. Kovanci po 10 din bodo iz nikla, drobiž po 2 din, 1 din, po 50 in 25 par pa bo iz legure aluminija in bron. Kovanci po 25 par bodo v sredi preluknjani.

Večika tatvina in umor v St. Lovrencu na Doleniskem

Novo mesto, 7. septembra. V pretekli noči sta izvršila Kramar Anton in Mirne in Jože Strukelj z dvema pajdašema veliko tatvino v trgovini g. Stanka Bregarja v St. Lovrencu. Odnese sta precej blaga in menda tudi nekoliko denarja. Vse skupaj so tatovi skrili v dobro zakritej skrivališču. Tatvino so domači kmalu opazili in se je za tatovi pričela pravega gonja. Orožniki in kmetje so bili tatovom kmalu na sledi. Skrivališče ukradenega blaga je našel zidar Ostanek Jože. Ostanek je pazil, da bi tatovi blaga ne odnesli. Tatovi so pa bili nekje v bližini. Ostanek je opozoril in v svojem skrivališču čakal na orožnike. Zgodilo pa se je drugače. Menda so tatovi Ostaneka zasledili in ga napadli. Ostanek je dobil strel v trebuh, ki je bil smrtonosen. Kakor doznajamo, je orožništvo tatova Kramarja in Struklja že aretiralo, ostala dva pa zasledujejo in bosta tudi ta dva nedvomno prišla v roke pravice. Kdo izmed štirih tatov je ustrelil Ostaneka, bomo še poročali.

Proslava kraljevega rojstnega dne v Novem mestu

Novo mesto, 7. septembra. Za rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. je v tukajšnji kapiteljski cerkvi daroval pontifikalno sv. mašo milostni g. prošt Čerin. Službe božje so se udeležili vsi zastopniki tukajšnjih uradov. Zvečer je bil velik sprejem po mestu, katerega se je udeležilo vojaštvo in vse uniformirane organizacije. Tudi oblasti in uradi so bili pri tem zastopani, poleg velike množice meščanov. Nato je bila v Prosvetnem domu slavnostna akademija. Dvorana je bila napolnjena do zadnjega kotička. Vsi gospodje šeli uradov, razen nekaterih, so prisostvovali slavnosti. Salonski orkester je pod spretno taktirko g. Šproca odigral državno himno, nakar je zbrana množica spontano vzklikala Nj. Vel. kralju in kraljevskemu domu. Po krasno uspehi recitaciji je imel slavnostni govor banski svetnik g. Demetrij Veblo. Globoko zamišljeni in sijajno podani govor so stalno prekinjali gromoviti »živio klic«. Kratek je bil govor, toda bil je iskren. Le s težavo se je množica, ki je napeto sledila govoru, pomirila. Nato so sledile deklaracije in ostale orkestralne točke. Po končani manifestaciji se je množica še dolgo zadrževala pred Prosvetnim domom.

Po španskih bojiščih

Salamanca, 7. septembra. Na fronti ob reki Ebro se nadaljuje ofenziva narodne armade, ki je zavzela nove položaje in osvojila važno mesto Corbeiro. V bitki za to mesto je bilo razbitih več rdečih divizij, ki so pustile na bojiščih razen več tisoč mrtvih tudi veliko količino vojnega materiala. — Bitka na tej fronti se je začela 3. septembra rano jutraj in ima kot svoj cilj, da očisti del desnega brega reke Ebro, ki so ga bile pred mesecem prekorata rdeče čete čez most pri mestu Mora. Glavna točka, proti kateri sedaj koraka Francova armada, je ravno Mora, ki je po padcu Corbere neposredno ogrožena. Tukaj je zlasti delovalo narodno topništvo, ki je sovražnikove postojanke razbilo v prah. Prodiranje skozi to ozemlje, ki je gosto prepreženo z žičnimi ovirami, je počasno in previdno. Narodna armada je tudi že premagala največjo oviro, ki jo tvori gorski hrbet Sierra de Los Caballos in Sierra de Pocha, ki so jo bili rdeči možno utrdili pred štiridesetimi dnevi. Francova armada se bliža križišču dveh cest, od katerih gre ena iz Villalbe v Moro, druga pa iz Gandese v Asco. Če narodna armada to križišče zavzame, bo rdeča armada, ki se nahaja na desni strani Ebra, razpolovljena v dva dela. Narodna armada je pri teh operacijah vjela 3000 rdečih vojakov, 9 protitankskih topov, 84 težkih in 14 lahkih strojnic.

Na estramadurski fronti je Francova armada odbila pri Bueyu vse napade rdečih.

Salamanca, 7. septembra. AA. (Havas) Iz glavne štaba generala Franca objavljajo, da so na valencijski fronti narodne čete popravile svoje položaje pri Peni Juhanu. V odseku ob Ebru se je

nacionalistom posrečilo zavzeti nekaj važnih postojank. Uničili so tri sovražne tanke in ujeli 450 sovražnikov. V odseku Cadesa de Buej je bilo odbitih več sovražnih napadov. Včeraj je bilo sodeljenih 13 sovražnih letal.

London, 7. septembra. AA. (Havas) Včeraj popoldne se je vrnil v London predsednik odbora za nevmešavanje lord Plymouth. Tajnik odbora še ni prejel od držav članice odbora odgovor na predlog, da naj bi Heming odpotoval v Burgos in Barceono. Upajo, da bo ta zadeva urejena ta teden.

Burgos, 7. septembra. c. Nacionalni štab objavlja, da nacionalistične čete nezadržno prodirajo ob Ebru. Številne jetnike pošiljajo nazaj v taborišča. Med jetniki je izredno mnogo mladotletnikov.

Bivši španski prestonaslednik se je ubil

London, 7. septembra. Iz Miami (Florida) poročajo, da je postal žrtev avtomobilske nesreče najstarejši sin bivšega španskega kralja Alfonza. (Kajaro znano, se je drugi sin bivšega španskega kralja pred 4 leti smrtno ponesrečil ob Vrbskem jezeru, prav tako pri avtomobilski nesreči.) O sinovi smrti, ki je nosil naslov grofa Cavadonga, so obvestili očeta, ki je trenutno v Rimu. Pokojnik je bil star 31 let. Pred 5 leti se je poročil s Kubanko Edelmira Sampedro in se pri tej priliki odrekel dedščini svoje hiše. Pozneje se je ločil in se je znova poročil, zopet s Kubanko, hčerko nekega zdravnika po imenu Rocafort.

V čast rojstnega dne kralja Petra II. Z velike vojaške parade na Banjici pri Belgradu

Nj. Vis. knez namestnik Pavle ob paradi vojske.

Vlada ob paradi vojske na Banjici

Tanki defilirajo.

Praznik kraljevega rojstnega dne po Sloveniji

Od vseh strani slovenske domovine smo dobili obširna poročila, kako je slovensko ljudstvo povsod slovesno in pristržno praznovalo kraljevi rojstni dan. Naj kratko navedemo le nekaj krajev:

V Celju, odkoder smo že večeraj poročali, je bila na predvečer v dvorani Ljudske posojilnice velika akademija, ki sta jo priredila Fantovski odsek in Dekliški krožek. Te slavnosti se je udeležilo polno občinstva, tako da je bila dvorana polna. Poleg g. opata Juraka, okrajnega načelnika dr. Zobe in župana Miheliča se je akademije udeležil poveljnik mesta g. Milkovič z gospo, pomočnik poveljnika vojnega okrožja g. Krasnik Josip z gospo, generalštabni polkovnik in poveljnik 39. polka Dragoljub Mihajlovič, pomočnik poveljnika Josip Stefanovič z gospo, major Šram Roman z gospo, policijski predstojnik g. Törner, sodnik upravnega sodišča g. Mašič, zastopniki vseh državnih uradov in ustanov. Naraščajniki so začeli akademijo s simbolično vajo, nakar je nastopila celjska vzorna vrsta, nato je spregovoril predsednik Fantovskega odseka g. dr. Zdravko Kalan. Po prekrasnem govoru so nastopili še mladiči, mladenke in dekleta. Akademijo je zaključila simbolična vaja »Najprej zastava Slave!«

Na Jesenicah so vsa društva te ali one barve priredila na predvečer skupno slavnost, katere se je udeležilo nad 3000 ljudi. Slavnost je bila pred občinskim domom. Vse Jesenice so bile v zastavah in razsvetljene. Govoril je podžupan g. Arnež. Imponiralo je, ko so vrste disciplinirano in brez kričanja korakale v sprevodu. Škoda je le, da se Sokoli niso držali tega ter so z vpitjem ob tej slovesni priliki opozarjali nase.

Na Grahovem pri Čerknici, ki je sicer majhna vas, ki pa se zaveda, da leži blizu državne meje, so vsi prebivalci brez razlike stopili skupaj in priredili skupno slavnost.

Radeče pri Zidanem mostu so bile na predvečer razsvetljene in vse v zastavah. Sprevod, ki se ga je udeležilo mnogo ljudi in vsi uradniki, se je ustavil pred hotelom Jadran in pred Jegličevo hišo, kjer je govoril predsednik radeškega FO Simončič Štefko.

Svetinje. V ponedeljek so svetinjski fantje, člani FO, zakurili ogromen kres in ob prepevanju domačih pesmi in vzklikih ljubemu kralju Petru II. za rojstni dan sprožili 15 gromkih strel. Brez širokoustenja, tiho, pa iskreno čuteče, so fantje pripravili to lepo proslavo, da pokažejo, kdo jim je pri srcu. V torek, 6. septembra, so se fantje udeležili proslave v šoli in je ob tej priliki njihov zastopnik, akademik Stanko Kociper, s krepkimi besedami izpovedal iskreno vdanost slovenskih fantov mlademu kralju in domovini,

nakar so zaklicali svoj trikratni strumni pozdrav, kar seveda nekaterim ni bilo po godu in je marsikomu čudno spalo obraz.

Dobova. Na predvečer rojstnega dne kralja Petra II. je priredila občina sprevod, ki se ga je udeležila šolska mladina pod vodstvom šolskega upravitelja Lud. Kokota, Fantovski odsek in Dekliški krožek z obojnim naraščajem, občinski odsek in mnogo občanov z godbo iz Loč na čelu. Hiše, mimo katerih je sprevod šel, so bile okusno okrašene in razsvetljene. Pred okrašenim občinskim domom so manifestanti obstali in g. župan Ivan Kovačič je zbranim govoril o pomenu slavnosti. Nato je lepo govoril g. šolski upravitelj Lud. Kokot, ki je navdušil vse udeležence. Tukajšnji Sokol se te slavnosti ni udeležil.

Kranj. Na rojstni dan kralja Petra II. je bila ob 9 v farni cerkvi slovesna sv. maša, katero je daroval g. dekan Matija Škerbec ob asistenci, med sv. mašo je lepo prepeval domači cerkveni pevski zbor. Sv. maše so se udeležili zastopniki društev in oblasti z okrajnim načelnikom g. Lipovškom in g. županom Česnjem na čelu. Po sv. maši je bila v občinski posvetovalnici slavnostna seja občinskega odbora, katere se je udeležil tudi okrajni načelnik g. Lipovšek. G. župan Karl Česenj je otvoril slavnostno sejo ter imel slavnostni govor o kraljevem rojstnem dnevu.

Šolsko naznanilo

Državno priznan!

Enoletni trgovski tečaj

pri

Trgovskem učnem zavodu v Ljubljani, Kongresni trg 2/II
(Prostori Dopsne trgovske šole)

REDNO VPISOVANJE: 9., 10., 12., 13. in 14. septembra med običajnimi uradnimi urami. (Na praznik in v nedeljo ni vpisovanja.)

PRICETEK POUKA je dne 15. septembra ob osmih.

VELJAVNOST ZAVODA IN IZPRICEVAL: Trgovski učni zavod in njegov Enoletni trgovski tečaj je državno priznan na podlagi zakona, pravilnikov Ministrstva trgovine in industrije ter odlokov Kr. banske uprave. Izpricevalo tega tečaja ima vse po zakonu predvidene pravice.

Vpis v ta Enoletni trgovski tečaj se vrši samo na naslov: Enoletni trgovski tečaj pri Trgovskem učnem zavodu, Ljubljana, Kongresni trg 2. — Istotam se dobe brezplačno ustno ali pismeno vsa pojasnila in prospekti.

blagemu in dobremu Schichtovemu terpentinovemu milu, ki odpravi temeljito vsako nesnago. Schichtovo terpentinovo milo uživa svoj sloves pri milijonih gospodin in si je pridobilo njihovo popolno zaupanje, kajti perilo oprano s tem milom, ostane dolgo časa kot novo.

SCHICHT^{ovo} TERPENTINOVNO MILO
pere
bleščeče
belo

S kočevskega tabora

Dr. Korošec govori.

Slovenci kočevskega okraja prihajajo s harmoniko na okrašenih vozovih.

Brzovlak povozil orožnika

Sava pri Litiji, 7. septembra

Orožniški kaplar, 35 letni Temnikar Franc, v službi pri orožniški postaji Zagorje, je moral v torek, 6. septembra, proti večeru z nujno pošto na Polšnik. Ko se je ponoči vračal na postajo Savo, je malo pred 11 še govoril s službujočim prometnim uradnikom g. Dobičem na Savi, kateremu je izjavil, da bo šel peš po progi nazaj v Zagorje, ter se odpravil po progi proti Mošeniku. Tam ga je pri km 526.2 brzovlak št. 4, ki ob tem času vozi iz Zidanega mosta proti Ljubljani, zadel tako nesrečno, da je obležal na progi nezavesten. Vsega okrvavljenega je našel na nasprotnih tračnicah, kamor ga je pahnil vlak, progovni obhodnik Suštar Anton, ki je z znamenjem ustavil sredi proge osebni vlak, ki vozi iz Ljubljane v Maribor, kamor so nezvestnega orožnika naložili ter ga prepeljali v bolnišnico v Celje.

Temnikar, ki je doma v Šmartnem ob Paki, ima veliko zevajočo rano na glavi, razmesarjeno levo ramo in ter odrezano lepo stopalo. Ob 9 je bil v celjski bolnišnici še v nezvesti, zdravniki pa so vsako upanje na njegovo rešitev izgubili. Kako se je nesreča dogodila in zakaj Temnikar ni šel z osebnim vlakom v Zagorje, bo ugotovila preiskava, ki je že v teku.

Dobrova pri Ljubljani

Zaključna slovesnost šmarnih maš bo v nedeljo, 11. t. m. Dopoldne bodo sv. maše navadno. Zadnja ob pol 11. Ob 9 bo imel pridigo in sveto mašo g. etolni dekan dr. Kimovec. Popoldne ob 3 bo pridigal prevz. g. škof, nato bo procesija z Najsvetejšim. Med procesijo ljudsko petje Marijinih in evharističnih pesmi. Danes na praznik Marijinega rojstva ima ob 9 pridigo in slovesno sv. mašo g. kanonik dr. Zerjav. Popoldne ob 4 govori g. Čegnar Janko, trnovski župnik. Romarji vabljeni.

Kaj pravite?

Nisem še kmalu tako z zadostjenjem čital pod tem naslovom raznih pereh vprašanih, ki so dosti-krat tako važna, da bi jih bilo treba večkrat po-navljati, kakor v »Slovenec« z dne 30. avgusta t. l.

Kar dobro mi je delo, ko sem to čital, še bolj bi bil zadovoljen, če bi vedel, da bo kaj pomagalo. Sem preprosto kmet z enorazredno šolo in se mi zdi nespametno, da bi jaz dajal nauke drugim, ki so imeli srečo do večje izobrazbe. Vendar me srčno boli, ko vidim in slišim, kako malo sloven-ske zavesti, ponosa in ljubezni do našega jezika je med nami. Vsak zaveden Slovenec želi, da bi imel naš narod, naš jezik ugled in spoštovanje pri drugih narodih, pa tudi pri naših bratih Srbih in Hrvatih. To pa ne more biti, dokler ne bomo mi sami svoj jezik, svojo narodnost bolj cenili kot do sedaj, ko si večina domišlja, ko pride tež domači prag, da mora govoriti vse druge jezike (četudi jih ne zna dobro), samo slovensko ne.

Zdi se mi, da naša inteligenca v tem veliko greši. Na eni strani nekateri to posnemajo, vsi pa preveč molče to prenašajo. Če bi se vsak tega zavedal, pa po svoji moči in zmožnosti grajal, pa bi se ta naša narodna napaka odpravila.

Kaj pravite, g. urednik? Ali ni dolžnost vseh, posebno pa časnika, da to vedno — pa resno podarjajo?

Ko bomo Slovenci sami sebe cenili, ljubili in spoštovali svoj jezik, svojo narodnost, potem šele smemo upati, da bodo naša spoštovali drugi.

Danes vsi

Koledar

Četrtek, 8. septembra: Rojstvo Marije Device; Adrijan, mučenec.

Petek, 9. septembra: Peter Klaver, spoznavalec; Serafina.

Noči grobovi

† Ga. Josipina Herič, vdova po žel. uradni-ku je odšla v večnost. Pogreb bo v petek ob pol petih popoldne iz hiše žalosti v Lepodvorski ulici št. 28 v Ljubljani. Naj počiva v miru! Zalutjočim naše sožalje!

† Ga. Marija Urnkar, vdova Perhaj, je izdihnila svojo dušo po dolgi bolezni. Pokopali jo bodo v petek ob dveh popoldne izpred mrtvašnice Zavetišča sv. Jožefa na Vidovdanski cesti. Naj ji sveti večna luč! Svojem naše sožalje!

Osebnosti

— Poroka. V cerkvi sv. Petra v Ljubljani sta se poročila v torek, 6. t. m. g. Janko Romaniuk, obratovodja električne centrale v Gajdobri, z gđ. Savo Zupanovo. Mlademu paru želimo obilo sreče.

— Okrožni telovadni nastop v Dolu pri Ljubljani. Zgodovinsko znani kraj Dol pri Ljubljani nas vabi, da se udeležimo današnjega telovadnega nastopa vseh odsekov zasavskega okrožja ZFO s sodelovanjem DK. Spored je tale: Ob 1 popoldne sprejem gostov in sprejem. Ob 2 litanje in ob 3 nastop. Po nastopu prosta zabava. Dol, ki ni daleč od Ljubljane, je lepa izletna točka in zelo gostoljubni ljudje nam »jamčijo«, da bomo z obiskom te prireditve zadovoljni. Izvenljubljanski gostje, pripeljite se z vozovi, za ljubljanske pa vozi avtobus (Krekov trg) ob 12 in pol 1.

— Blagoslovitev šole na Hovcu se zaradi nepredvidenih ovir ne vrši in preloži za pozneje.

— Službeni list kr. banke uprave dravske banovine prinaša v svojem 72. kosu z dne 7. septembra uredbi z zakonsko močjo o ustanovitvi Akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani; uporabo čl. 11. odstavka 2. mednarodne konvencije za oprestitve carinskih formalnosti, podpisane v Zenevi dne 3. nov. 1923; pristop Birmanije in angleške kolonije Aden h konvenciji o izenačenju nekaterih predpisov o mednarodnem prometu po zraku; pristop Estonije k zrakoplovni konvenciji; banovo uredbi o ustanovitvi zdravstvenih občin v območju dravske banovine.

KINO UNION

Tel. 22-21

Danes ob 15., 17., 19. in 21. uri

Edinstven film iz sveta neutehljivega brepenenja po umetnosti in slavi.

Umetnina, ki je zadržila vse gledalce na letošnji bienali v Benetkah

Labodja smrt

Muzika: Gounor in Chopin

Igra in pleše naša slavna rojakinja

Mija Čorak-Slavenska

— Pojačena tujsko-prometna propaganda na Madžarskem. Da bi pojačala propagando in informacijsko službo o Jugoslaviji na Madžarskem, je ravnateljstvu društva »Putnik« odredilo kot svojega propagandno-informativnega uradnika pri jugoslovanskem konzulatu v Budimpešti g. Vladislava Zubkoviča. Zveza za tujski promet v Sloveniji, Ljubljana, naproša izdajatelje tujsko-prometnih edicij, prospektov itd., da mu dostavijo čim več propagandnega materiala na nasov: Jugoslovanski konzulat, Budapest IV., Veres Palme 17.

— Prijavite se pri »Putniku« takoj za izlet v Trst, ki se vrši dne 16. oktobra po znižani ceni 78 din.

Najpopolnejša tehnična pripomočka z zadnjimi novostmi za tehnike
kakor tudi vse ostale risalne
in šolske potrebščine priporoča po
ugodnih cenah

Iv. Bonač

— Na vse zadnje se boste kesali, če ne boste izbrali edinstvene prilike za prijetno in zanimivo potovanje (z avtom) v sončno Dalmacijo od 26. sept. do 3. okt. Poleg ogleda vseh znamenitih krajev, bo še izlet z ladjo na prelepi otok Hvar, trgatav grozdja in — nova maša. Cena 450 din. Priglasite se takoj za brezplačna navodila »Družini božjega svetca«, Ljubljana, Sv. Petra nasip 17.

— K zločinu v Beznici. V »Slovenec« št. 204 od 6. 9. »Zločin v Zg. Beznici pojasnjene se trdi, da se je umorjen Jerala vrátil iz gostilne Papler. To ni res, gostilna Papler je bil takrat že zaprta, zato se umorjeni ni mogel vračati iz gostilne. — Toliko zaradi resnice.

— Redno vpisovanje v državno priznane enoletne trgovske učilišče »Christofor učni zavod«, Ljubljana, Domobranska 15 je sedaj v septembru vsak dan dopoldne od 8 do 12 in popoldne od 2 do 7; tudi v nedeljo in na praznik. Zavod je potrjen tudi od ministrstva trgovine in industrije. Pismene in ustne informacije brezplačno na raz-pologu.

— Staršem, ki nameravajo svoje otroke šolati na trgovskih šolah, svetujemo, da se obrnejo na ravnateljstvo drž. priznanega enoletnega trgovskega učilišča »Christofor učni zavod«, Ljubljana, Domobranska cesta 15. Zavod izobrazuje za vsako-vrstno pisarniško službo. Izpričevala služijo kot dokaz sposobnosti za nastop pisarniških mest v raznih gospodarskih podjetjih in kot dokaz celotne ušne dobe ter leto in pol pomočniške prakse, zato je dana možnost odpreti lastno trgovsko pod-jetje. Poučujejo se predmeti državnih trgovskih šol, v glavnem v obsegu dvorazrednih trgovskih šol po predpisanem učnem načrtu. Zavod je naj-večji te vrste, potrjen tudi od ministrstva trgovine in industrije, organiziran kot redna enoletna trgovska šola in je po ustroju najpopolnejši. Edin-stveno so urejene praktične pisarniške in knjigo-vodske vse v posebnih učilnicah in tako se dija-ki(inje) že v šoli praktično pripravljajo za nastop služb. Posebnost je tudi največja strojepisnica, 40 pisalnih in računskih strojev. Zavod je edini te vrste, ki ima lastno šolsko poslopje in kar je naj-važnejše, zidano le v šolske namene v mirnem kraju blizu mestnega središča, toda od cestnega trušča popolnoma nemoten. Ker je v lastnem po-slopju, je šolnina najnižja. Manj premožni imajo popust. Osebnost in pismene informacije, slikane prospekte daje ravnateljstvo brezplačno. Vpisova-nje dnevno, tudi v nedeljo in na praznik.

Potrebne so Vam
Lutz-peči, Ljubljana VII. tel. 32-52.
Glej Velesejem, paviljon »F«.

— Vpisovanje v Legatov Enoletni trgovski tečaj v Mariboru je ta teden dopoldne in popoldne, ob nedeljah in praznikih samo dopoldne v šolski pisarni, Vrazova ulica 4. Učni program in poja-snilo brezplačno. Lastni dijaški internat. Začetek 9. septembra. Državni uslužbenci in manj pre-možni uživajo daljnosežno znižanje šolnine!

na Velesejem!

— Redno vpisovanje v Enoletni trgovski tečaj pri Trgovskem učnem zavodu, Kongresni trg 2 (prostor Dopsne trgovske šole), se vrši dnevno. Pričetek rednega pouka je dne 15. septembra.

— S posebnim vlakom v Trst dne 16. oktobra Vas vabi »Putnik«.

— Absolventi raznih šol, ki čakate na službe, izurite se še v stenografiji, strojepisju, nemščini, italijanščini, knjigovodstvu in drugih trgovskih vedah. Izkoristite ugodno priliko in se vpišite v Trgovsko učilišče in stenografski institut Robida, Ljubljana, Trnovska ul. 15. Vpisovanje vsak dan tudi na praznik in v nedeljo.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravnega »Franz-Josefa« grenčice.

Državno odobreni enoletni trgovski tečaj na Trgovskem učilišču in stenografskem institutu Robida, Ljubljana, Trnovska ulica 15, ima namen:

1. temeljito priučitev vseh trgovskih predmetov, ne da bi se učenec preobremenil, ter pripravo za bodoči poklic;
2. nprave moči učenca razvijati in jih ne samo za izpite, temveč za življenje pripra-viti; pobude in odgovornost pospeševati in utrjevati;
3. v šoli ustvariti moralčno ozračje, v katerem se morejo učenci svobodno razvijati;
4. mlade ljudi vzgojiti, da bodo v svojih poklicih delali vztrajno, voljno in z veseljem.

Starši, ako ste z nami istih misli, potem vpišite svojega sina ali hčerko v naš zavod!

Trgovsko učilišče in stenografski institut Robida, Ljubljana, Trnovska 15.

— Opozorilo vsem trafikantom in neorganiziranim državnim upokojencem. Začetkom oktobra vsakega leta je treba predložiti prav vsem državnim upokojencem-kam, vdomam itd. »Prijava« zaradi prejemanja pokojnine. Te tiskovine pa po trebujejo državni upokojenci tudi ob raznih drugih prilikah (spremembah števila družinskih članov, ob smrtnih primerih itd.). Iz teh vzrokov je ne-obhodno potrebno, da so »Prijava« stalno na raz-pologu v vsakem kraju vsaj v eni trafiki. Bano-vinsko društvo državnih in samoupravnih upoko-jencev za dravsko banovino v Ljubljani, Wolfova ulica 10, je založilo to tiskovino v pravilno pre-pisani obliki z vsemi potrebnimi navodili. Trafik-

Samo danes in jutri!

KINO SLOGA Tel. 2780

Danes prvič ob 18., 17., 19. in 21. uri

Ken Maynard

v filmu napetih pustolovčin

in njegov čudovit dresirani konj Tarzan

Junaki zapada

Učiteljica — častna občanka

Kako naše ljudstvo časti in ljubi dobre učitelje

Rečica ob Savinji, 6. sept.

Zadnje dni avgusta se je poslovila od svojega službenega kraja na Gorici, občina Rečica ob Sa-vinji, učiteljica, gđ. Iva Černe.

Službovala je nekaj časa izven slovenske do-movine, tako v Salzburgu, v Krki na Koroškem in v Trstu. Leta 1906 pa je dobila po prošnji novo službeno mesto na trirazredni osnovni ljudski šoli na Gorici. Celih 32 let in še čez je vztrajala na tem mestu. Kljub temu, da je Ljubljanka, jo ni mikalo drugam, ampak je ostala do svoje upo-kojitve na tem mestu, kjer je posvetila vse svoje zmožnosti odgoji tukajšnje mladine. Posebno po-zornost je polagala na versko vzgojo njej izročene mladine. S kakim veseljem je poleg duhovščine pripravljala najmlajše na prvo sveto obhajilo! Pa tudi starejšim je bila verna svetovalka. Ni čuda, da je bilo vsem težko, posebno materam, ko so

zaznali, da gospodična odhaja.

Službovala je 38 let. Žal pa je bila kljub temu predčasno upokojena, ker se ji namreč niso štela leta, ko je službovala poprej na treh zgoraj ome-njenih krajih.

Vendar jo naj tolaži zavest, da ji je naše ljudstvo iz srca hvaležno za njeno vzgojno delo v šoli in izven nje. Saj ji je naš občinski odbor soglasno podelil za vse njeno delo častno občan-stvo občine Rečica ob Savinji.

Redki so primeri, da se podeli častno občan-stvo učitelju, še redkejši, da se to podeli učite-ljici. S tem pa so odobrniki, ki so zastopniki ljud-siva v občini, pokazali, kakš cenijo delo onega učiteljstva, ki gre roko v roki z ljudstvom.

Gđ. učiteljici želimo vse najboljše z željo, da bi še dolgo dobo let uživala zasluženi pokoj v beli Ljubljani.

Visoko odlikovanje ljubljanskega župana

Iz Belgrada nam je prišla vest, da je bil ljubljanski župan dr. Juro Adlešič odlikovan z redom sv. Save II. stopnje. G. županu, tako za-služnemu za napredek Ljubljane, iskreno česti-tamol!

Nenadna smrt

Ljubljana, 7. septembra.

Nenadno je umrla danes ugledna mesarica g. Ivanka Zupančič s Poljanske ceste 36. Udeležila se je pogreba, po pogrebu pa je odšla v prostore pokopališkega upravitelja, kjer je nenadno padla na tla in se onesvestila. Poklicali so reševalce, ki so takoj prihiteli s svojim vozom, a gospa je bila že mrtva.

Gledališče

Četrtek, 7. sept.: »Gejša«, opereta. Izven.
Petek, 8. sept.: Zaprtio.
Sobota, 9. sept.: »Boris Godunov«. — Izven.
Znižane cene.
Nedelja, 10. sept.: »Grotica Marica«, opereta. Izven. Znižane cene.

Prireditve in zabave

»Revček Andrejček« v frančiškanski dvorani. Drevi ob pol 8 se uprizori v frančiškanski dvo-rani »Revček Andrejček«, ljudska igra s petjem v 3 dejanjih. Režira in sodeluje gosp. Novak, poleg ostalih najboljših moči dramskega odseka prosvetnega društva Bežigrad. Kdor si želi dobre za-bave, naj si preskrbi vstopnice že v predprijavi, ki bo danes ves dan pri blagajni frančiškanske dvorane.

Prosvetno društvo v Dravljah priredi drevi ob 7 veličastni verski misterij »Naša apostola« s sodelovanjem godbe. Igra bo na prostem za cerkvijo sv. Roka v Dravljah. Nastopi nad 70 oseb.

Cerkveni vestnik

Cerkvena slovesnost v čast sv. Petru Klaverju, D. J., bo v četrtek, dne 8. sept. ob pol 8 zvečer v cerkvi sv. Jožefa. Misijonska pridiga: preč. o. V. Kopatin, D. J. Pete litanje in blagoslov. Pri po-božnosti ljudsko petje. V petek, dne 9. sept. ob 6 zjutraj sv. maša z izpostavljenim Najsvetejšim. Vse vernike prisrčno vabimo k obilni udeležbi.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9; mr. Ramor, Miklošičeva cesta 20, in mr. Murmayer, Sv. Petra cesta 78.

KINO KODELJEVO

Tel. 41-64

Danes ob 3, 5 in 8, jutri ter v soboto ob 8 izredno napet špijski vefilim

Galančni špijon (Konrad Weidt)

Obešenjak (Danielle Darieux)

Pozor! Akademiki, poslužite se ob delavnikih znižanih vstopnin à Din 3-50.

1 Sv. maša za rajnega g. Štefana Goričana bo v petek, dne 9. sept. ob pol 7 pri sv. Petru.
1 Slavnostnega obhoda v torek zvečer na čast rojstnega dne kralja Petra II. so se udeležili tudi vojni invalidi in močnem zastopstvu, in sicer takoj za prostovolci.

1 Poziv ljubljanski javnosti. Danes popoldne ob 13.18 prispe s potniškim vlakom v Ljubljano iz Maribora moški pevski zbor »Binički« iz Leskovca v vrdarski banovini. Javnost prosimo, da se udeleži sprejema na kolodvoru ter njegovega koncerta, ki se bo vršil v petek ob 20 v veliki dvorani Filharmonije v Ljubljani. Pokažimo bratskemu pevskemu zboru svojo ljubezen in razumevanje do njegovega dela.

1 Vse člane zasavskega okrožja opozarjamo na današnji telovadni nastop v Dolu pri Ljubljani. Udeležba obvezna. Prijatelje in ostale ljubljanske odseke vabimo, da pridejo na našo prireditev v čim večjem številu. Avtobus ob 12 in ob pol 1 (Krekov trg).

1 Ljubljanske pevske zborove vabimo, da se udeleži v petek, dne 9. t. m. ob 20 koncerta bratskega zbora BINICKI iz Leskovca. Uprava Hubadave župe.

1 Pevski zbor Binički iz Leskovca koncertira jutri v petek, dne 9. t. m. v veliki Filh. dvorani. Zbor Binički je moški zbor in šteje 36 članov. Na svojem sporedu ima skladbe slovenskih, hrvatskih in srbskih skladateljev. Zbor je izvrstno ubran in je eden najboljših zborov Južne Srbije. Na koncert bratskih pevcev iz Leskovca opozarjamo

naše koncertno občinstvo, predvsem pa ljubljanske člane pevskih in glasebnih društev sploh. Predprodaja vstopnic v knjigarni Gl. Mat. na Kongresnem trgu. Opozarjamo, da je koncert jutri v petek, 9. t. m. ob 20.

1 Državni konservatorij v Ljubljani sprejema gojenice od 9—12 v pisarni drž. konservatorija, Gosposka ulica 8. Sprejemni izpiti bodo 12. in 13. t. m. Redni pouk se začne 16. t. m.

1 Nesreča v livarni »Zvon«. Karel Završnik, 28 letni delavec iz Podgore št. 39, ki je uslužben v livarni »Zvon« v St. Vidu nad Ljubljano, je vрил neko raztopljeno kovinsko zmes v model. Ta model pa je bil najbrž še moker in razgrzeta zmes je z veliko silo brizgnila Završniku v oči. Reše-valni avto ga je prepeljal v ljubljansko bolniš-nico, toda bati se je, da bo ubogi delavec ostal vse življenje slep.

1 Razne tatvine v Ljubljani. V zadnjem času je bilo prijavljenih upravi ljubljanske policije več tatvin, ki so bile izvršene v mestu. Tako na pri-mer je bila dne 2. t. m. ukradena iz pisarne Banovinskega dežjega doma nekemu uradniku li-stnica s 1100 din gotovine, legitimacija za polo-vično železniško vožnjo in še nekaj drugih listin.

— Dan prej pa je na vrtu posestnice Katarine Kmetec na Resljevi cesti neznan tat odnesel železen prmož, ki je bil vreden 100 din, dva obli-ča in črno usnjato torbo z raznim ključavni-čarskim orodjem v skupni vrednosti 300 din. — Ivanu Moretu pa je bila 4. sept. v tramvaju ukra-dena črna usnjata denarnica, v kateri je bilo 700 dinarjev gotovine, orožni list in druge listine, tako da ima More 800 din škode. — Iz nekega avtomobila, ki je 3. sept. stal pred glavnim vho-dom velesejma, pa je neki tat odnesel šoferske naočnike in dve šoferski kapi v skupni vrednosti 280 din. — Kakor je videti, pride tatovom vse prav in jim je popolnoma vseeno, ali pridejo do denarja kar naravnost, ali tako, da potem prodajajo ukradene predmete. Policia je dobila tudi prijavo tatvine, ki se je primerila nekemu ljubljanskemu »trgovcu« v spalnem vozu brzovlaka Belgrad—Ljubljana, in sicer med postajama Sisek in Zidani most. Omenjenemu trgovcu in tovarnarju je nekdo med spanjem odnesel črno usnjato list-nico, v kateri je bilo 2300 din, potni list, orožni list, legitimacija SPD in še razne druge listine, tako da ima trgovec 2800 din škode.

1 Prijavljenci za mariborski narodni tabor niso vsi prišli na magistrat po svoje vplačane 4 dinarje ter so jih tako dobrosrčno darovali ljubljanskim mestnim revežem. In iz tako malih zneskov se je nabrala prav lepa vsota 1900 din, ki je spet prav razveseljeval dokaz dobrosrčnosti Ljubljancev in njih velike skrbni za reveže. Vsota je izročena mestnemu ubožnemu zakladu, kakor je bilo javljeno v dnevniki. Vsem darovalcem se mestno poglavarstvo najlepše zahvaljuje ter izraža svoje veselje, da je tudi med našimi premožnimi sloji tako mnogo ljubezni do ubogih.

Lep spomenik - dar pokojnim

Ogled spomenikov - dolžnost interesentov

Stalna razstava - nizke cene

FRANJO KUNOVAR, kamnoseštvo

Sr. Križ-Ljubljana Tel. 49-69

1 Izobraževalni in učni tečaj Trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani. Trg. društvo »Merkur« priredi počeniš z oktobrom večerne izobraževalne tečaje ob delavnikih v času od 19. do 21. ure. Tečaji bodo za slovensko stenografijo ter začetni in nadaljevalni tečaj za italijanščino in nemščino. Prijave v društveni pisarni, Trgovski dom, pri-tičje, od 8 do 14. Opozarjamo na koristnost teh tečajev, ki so poceni vsem interesentom na raz-pologu.

1 Posebna ortopedska šolska telovadba držav-ne šolske poliklinike v Ljubljani bo tudi letos v telovadnici I. drž. real. gimn. v Vegovi ulici. Telovadne ure bodo vsak torek in četrtek po-poldne, ločeno za dečke in deklice. V tečaje so sprejemajo otroci osnovnih, meščanskih in ured-nih šol, ki imajo slabo telesno držo, slabo hojo, so slabo razviti in so potrebni posebne gimna-stike. Poliklinika ima v ortopedskem odseku zdrav-nika in učitelja telovadbe. Vpis v tečaje se vrši na Državni šolski polikliniki vsak dan v dopol-danskih urah. Začetek pouka bo v četrtek, dne 15. sept. ob 15, kjer se bo vpisovalo dosedanje gojenke in gojenke.

1 Pričetek šolskega leta in davčni uradi. Zanimiv in poučen odraz najde začetek šolskega leta pri vseh davčnih uradih v državi, kajti po tak-snem zakonu morajo dijaki, ki obiskujejo razne srednje šole vseh tipov in strok, kakor tudi sluša-telji univerz, predložiti pri vpisu uradno potrdilo o višini neposrednih davkov, ki ga izdaja pristoj-na davčna uprava in ki navaja neposredne davke, plačane tako od učenčevih staršev, kakor tudi od učenca samega. Tako od 30. avgusta naprej je bil na obe davčni upravi v Ljubljani velikanski na-val strank, ki so prošle za omenjena davčna po-trdila. Vsakdo, brez razlike, bodi siromak, bodi bogatin, je moral pri vpisu šolski upravi predlo-žiti to potrdilo. Mnogi reveži niso dostikrat zmogli predpisanih kolkov za ta potrdila. Vsakdo je mo-ral na davkariji za to plačati 30 din. Prve dneve pred vpisom na srednje šole je bil na obe davka-riji takšen naval, nekatere dneve do 300 strank, da je uradništvo s težavo zmagovalo delo. Na obeh davčnih uradah je bilo do večraj opoldne izda-nih nad 3000 takih davčnih potrdil.

Dolžnost slehernega Slovenca

Kamniški govor bana g. dr. Natlačena 4. t. m.

Na velikem kamniškem taboru dne 4. t. m. je bil glavni govornik sam ban dravske banovine g. dr. Natlačena. Imel je naslednji jedrnat govor, ki ga je ljudstvo zanj nagradilo z mogočnim pritjevanjem. Prav je, če te misli podamo vse slovenski javnosti:

Sposlovani zborovalci! Naprošen sem, da vam spregovorim o tem, kakšne imamo dolžnosti do naroda in države. Mislim pa, da prav storim, ako navežem svoje misli, ki vam jih hočem o tem predmetu povedati, na pietetno slavo, ki smo mu pravkar pristostovali.

Kamnik se je danes oddolžil svojemu rojaku generalu Maistru. S tem, da mu je postavil na hiši, ki je v njej zagledal luč sveta in preživel svojo prvo detinsko dobo, spominsko ploščo, mu je dal Kamnik za njegovo delo, ki ga je izvršil v izpolnjevanju dolžnosti do naroda in države, javno priznanje. In prav je tako. Narod, ki svojih velikih mož ne ceni, ki njihovega spomina ne spoštuje, jih vreden ni. In general Maister, ki ga imajo Kamničani čast prističati med svoje rojake, spada tudi med velike slovenske može in zaslužni, da se ga Kamnik in ves naš narod spominja s hvalečnostjo in spoštovanjem. Zasluži to zaradi svojega junaštva, ki ga je pokazal v službi naroda. Ime generala Maistra bo trajno zapisano v zgodovini našega naroda in naše države; saj se imamo zahvaliti predvsem njegovemu junaštvu, porojenemu iz silne ljubezni do slovenske zemlje in slovenskega naroda, da nam je bil ohranjen prekrasen del naše zemlje, da je bila potegnjena naša državna meja severno od Maribora, tam, kjer teče vsaj približno tudi naša narodna meja. Mislim, da ne pretiravam, ako rečem, da zasluži general Maister zaradi svojega junaštva, ki ga je pokazal v odločilnem in za naš narod usodnem času, da pride tudi v našo narodno pesem, da se bodo še pozni rodovi našega naroda spominjali njegovega dela in da se bo zlasti naša mladina navduševala ob njegovem imenu in njegovem svetlem zgledu za velika dela v korist narodne in državne skupnosti. Sad današnjega slavlja naj bi bil predvsem ta, da bi se med našo mladino vzbudilo mnogo junakov, ki bodo enako kakor general Maister pripravljeni s samožrtvovanjem in popolno prednostjo državi in narodu, kadar treba tudi s tveganjem lastnega življenja za velika dejanja za čast in moč in ugled naroda in države.

General Maister je bil Slovenec, dober in zaveden Slovenec, ki ni nikdar zatajil niti prikrival svojega slovenskega čustvovanja in mišljenja, ki je izpovedal svojo narodnost tudi kot avstrijski častnik, in to tudi tedaj, ko to posebno v vojski ni bilo zaželeno, tudi tedaj, ko je moral zaradi tega trpeti zapostavljanje in nezaupanje in preganjanje.

Slovinci smo in Slovenci hočemo tudi ostati, tudi tedaj, ko bi nam to morda ne donosalo koristi; toda zaradi tega nam Srbi in Hrvati niso nič manj ljubi in dragi, kakor onim, ki bi hoteli, da se slovensko ime briše iz etnografskega slovarja. Ohraniti hočemo svoje narodne osobine, ki smo jih podedovali od svojih slovenskih staršev in dedov, vendar pa nočemo iskati in poudarjati onega, kar nas loči, kar nas razdvaja; poudarjati in gojiti hočemo zlasti ono, kar nam je s Srbi in Hrvati sorodno, skupno, kar nas medsebojno približuje, druži, spaja. Gledati hočemo in se truditi, da se naša razvojna črta ne bo križala s črtami razvoja naših jugoslovanskih bratov, da se od njih niti ne bo oddaljevala, marveč da se jim bo, kolikor je to prirodno mogoče, približevala in tako skupno z razvojno črto naših jugoslovanskih bratov tvorila pester pramen, ki naj znači našo jugoslovansko medsebojno povezanost, našo jugoslovansko narodno skupnost.

Najvišji cilj in največji ponos vsakega Slovenca pa mora biti, da na mestu, kamor je postavljen, stori vse, kar zmore, za narodno skupnost; naj dela z glavo ali z roko, v vsakem primeru velja: posameznik je toliko vreden, kolikor stori za narodno skupnost. Za zavest naj bi vodila nas vse, a naj bi vodila prav posebno našo mladino, našo inteligenco in brez izjeme vse one, ki hočejo nastopiti kot javni delavci, pa naj bo to župan v hribovski občini ali dostojanstvenik na najvišjem mestu, ali učitelj v zadnji gorski vasi ali profesor na vseučilišču.

Tako pojmovana in izvajana dolžnost do naroda naše jugoslovanske skupnosti ne bo slabila in rušila, marveč jo bo jačila in jo medse-

bojno prepletala in povezala do nerazdružljivosti.

Kakor je bil general Maister dober in zaveden Slovenec, prav tako pa je bil prepričan Jugoslovan; prav tako, kakor je ljubil svojo Slovenijo, je ljubil z nič manjšo ljubeznijo tudi Jugoslavijo. In tudi v tem oziru hočemo slediti njegovemu zgledu.

Zato pa je dolžnost šole, dolžnost naših prosvetnih in mladinskih organizacij, dolžnost nas vseh, da vzbudimo in vzgojimo v srcih vseh Slovencev trdno in neporušljivo zavest, da je Jugoslavija tudi naša slovenska država, ki jo moramo ljubiti z vsem svojim srcem, ki ji hočemo služiti z vso svojo udanostjo, ki ji hočemo samo dobro, ki se veselimo vsakega njenega uspeha, kakor da je to naš osebni uspeh, ki nas boli vsaka nesreča, ki jo zadene, kakor da je zadel nas same, da moramo biti pripravljeni za njen napredek, za njeno rast, njeno čast in za njeno neokrnjenost vse žrtvovati; ako bi bilo treba, tudi svoje imetje, tudi svoje najdražje — svoje življenje — v trdni

in neomajni zavesti, da je Jugoslavija naša domovina, in da ni za nas Slovence nikjer drugod pod božjim soncem možnosti napredka in rasti, niti življenja in obstanka.

In ker se zavedamo, da je Jugoslavija naša domovina, hočemo tudi pri njeni upravi in pri njenem oblikovanju pošteno in nesebično sodelovati in sodeločevati.

Zavedati se moramo, da svojega položaja ne bomo izboljšali z zabavljanjem in godrnjanjem, s prazno kritiko in brezplodnim nerganjem in tudi ne s tem, da bomo doma za pečjo sedeli in čakali, da nam pomaga ne vem kdo. Krepko hočemo tudi mi držati za državne varjete in tako kovati boljšo svojo bodočnost. Stremeti hočemo z vsemi svojimi močmi, da se bo naša skupna domovina tako izboljšala in uredila, da se bo v njej kot v lastni hiši počutil vsakdo, ki je iskren državljani. Zastaviti hočemo vse svoje sile, da se izkoristijo neizmerni zakladi te naše zemlje, da bo naš človek dobil zadosten kos kruha doma, da mu ne bo treba hoditi v tuji svet prodajati svojih delovnih moči in da postane naš človek na svoji zemlji svoj gospod, ki ne bo služil in ustvarjal bogastva došlim tujcem. Tako hočemo izpolnjevati svojo dolžnost do naroda in države, tako hočemo graditi svoji ožji in širši domovini boljšo in lepšo bodočnost.

„Živo orodje“

Vsi vemo, kako je naše delo odvisno od orodja. Tudi naše telo ima svoje orodje: zobe. Zato jih moramo ne le varovati, pač pa, kakor z vsakim orodjem, tudi skrbno ravnati z njimi. Predvsem jih moramo čistiti in pravilno negovati. Za pravilno nego dragocenega orodja — zob — pa bi morali rabiti kvalitetno zobno pasto, kakor je Chlorodont. Domači proizvod.

Maribor

m Pri vzprizoritvi »Desetega brata«, ki ga igra ljudski oder v nedeljo 11. t. m. ob 17 ob svoji 15 letnici sodeluje po dolgem času zopet orkester.

m Študijska knjižnica v Mariboru urade s ponedeljkom 12. t. m. zopet običajne uradne ure. Čitalnica posluje za občinstvo od 15 do 18. istočasno se izposojajo tudi knjige.

m To se ne sme dogajati! V Cankarjevi ulici je pred nekaj dnevi stal avtaviški avto. Avta je imel samo klubsko zastavico brez kljukastega križa. Ko se je lastnik, ki se je nekaj časa mudil v sosednjem lokalu po poslu, vrnil k avtomobilu, je opazil, da je nekdo zastavico odtrgal, gume na kolesih pa je prerezal z nožem. To je slučaj, katerega je treba najostreje obstopiti!

m Članstvu fantovskih odsekov in dekliških krožkov. Odhod v St. Peter na prireditve tamšnjega odseka je ob pol 1 iz Livade. Vsi in točno!

Med. univ.

Dr. FRAN TOPLAK

špecialist za ženske bolezni in porodništvo
MARIBOR, GLAVNI TRG št. 13

zopet redno ordinira

od 9. do 11. in od 15.30. do 16.30.

m Ekскурzija zdravnikov na Klenovnik se preloži na 18. september.

Najugodnejše za vse šole v Cirilovili

m Danes k Sv. Petru na mladinski tabor! Danes popoldne se vrši pri Sv. Petru mladinski prosvetni tabor združen s telovadnim nastopom fantovskega odseka in dekliškega krožka. Pričetek tabora, na katerem govori dr. Josip Leskovec in ravnatelj J. Rihter, prične ob pol 3, nato telovadni nastop. Mariborčani, obiščite našo mladino!

»DESETI BRAT«

na Ljudskem odru v nedeljo, 11. t. m. ob 17.

m 2593 srednješolcev v Mariboru. Vpisovanja v mariborske srednje šole so zaključena. Število obiskovalcev mariborskih srednješolskih zavodov je od leta do leta v neprestanem porastu ter je letos res že impozantno: vseh je 2593. Od tega je 1686 učencev in 907 učenk. Na posamezne zavode se te številke razdelijo sledeče: Klasična gimnazija ima 852 učencev, od tega 684 fantov in 174 deklet. Na državni realni gimnaziji je 852 učencev, od tega 682 dečkov in 170 deklet. Narobe je na državni nepopolni realni gimnaziji na Zrinjskega trgu, kjer je med 561 učenci 443 deklet in samo 118 fantov. Na drž. trgovski akademiji imajo vsega skupaj 200 gojencev, med njimi 109 fantov in 91 deklet. Na drž. učiteljski šoli je 122 gojencev, od tega 93 fantov in 29 deklet.

Celje

c V Velešovo, na Brezje, Bled in Ljubljanski velesejem vozi v ponedeljek, 12. septembra celjski avtobus. Prijave sprejema kapucinski samostan do sobote 10. septembra. Odhod zjutraj ob pol 5 izpred celjskega kolodvora. Vožnja stane 68 din.

c Prosvetni dan na Dobrni. V nedeljo dne 11. septembra priredi Fantovski odsek na Dobrni pri Celju svoj prosvetni tabor z javnim telovadnim nastopom. Sodelovali bodo tudi še nekateri odseki celjskega Fantovskega in Dekliškega okrožja. Ob 1 popoldne bo sprejem gostov, nato ob 2 v župnijski cerkvi slovesne večernice, ob 3 popoldne pa javni telovadni nastop. Vse odseke in krožke celjskega okrožja vabimo, da se tega tabora v nedeljo udeležijo.

KINO UNION

Danes: »Hordubalovic«
Matineja ob 10 in 14: »Poslednji pogani«

c Sestanek kongregacije gospa v Celju. Običajni mesečni kongregacijski sestanek bo za ta mesec danes, na praznik Male Gosposnice. Na sestanku bo tudi sprejem novih članic. Kongregacijska sv. maša ostane v torek po drugi nedelji dne 13. septembra ob 8.

c V celjski bolnišnici je včeraj popoldne umrl 11 letni sin zagarja Franc Plešnik iz Stranice pri Konjicah. Naj v miru počiva!

c Proslava 30 letnice Prostovoljne gasilske čete v Arjavsi bo danes, na praznik Male Gosposnice popoldne. S proslavo je združena tudi blagoslovitev novega prapora. Proslave se bodo udeležili tudi številni člani celjske Gasilske župe, za katere je ta dan nekaj župni izlet. Pokroviteljstvo nad proslavo je prevzel celjski mestni župan g. Alojzij Mihelič. Vse občinstvo vabimo, da pohiti danes popoldne v Arjovs na izlet. Proslava se bo pričela točno ob 3 popoldne.

Sv. Lovrene, 5. Ptujška gora: Cirkovec, Majšperk, Ptujška gora, Sv. Lovrene na Dravskem polju, 6. Ormož, vzhodni del: Ormož, Svetinja, 7. Ormož, zahodni del: Sv. Tomaž, Velika nedelja, 8. Središče: Kog. Sv. Miklavž, Središče.

Radviljica: 1. Bled, Gorje, Ribno, 2. Bohinjska Bistrica: Bohinjska Bistrica, Bohinjska Srednja vas, 3. Kranjska gora: Dovje-Mojstrana, Kranjska gora, Rateče-Planica, 4. Radviljica: Begunje, Breznica, Kamna gorica, Kropa, Brezje, Koroška Bela, Lesce, Ovišje, Radviljica.

Slovenji Gradec: 1. Mislinje: Mislinje, 2. Slovenji Gradec: Pameče, Podgorje, Razbor, Slovenji Gradec, Šmartno pri Slovenjem Gradcu, 3. Šoštanj: Topolšica, 4. Velenje: St. Andraž, St. Ilj, St. Janž na Vinski gori, Skale, Velenje.

Škofja Loka: 1. Škofja Loka: Črni vrh, Škofja Loka, Stara Loka, Zmirec, 2. Trata nad Škofjo Loko: Javorje, Oselica, Poljane, Trata, 3. Zeleni: Sela, Soria, Zeleni.

Šmarje pri Jelšah: 1. Kozje: Kozje, Pilštanj, Podstreda, 2. Planina: Planina, Jurkloster, 3. Podčetrtek: Podčetrtek, Prigata, Zibika, 4. Rogaska Slatina: Kostričnica, Rogaska Slatina, 5. Rogatec: Rogatec, Stoperce, Zetale, 6. Sv. Peter pod Sv. Gorami: Polje, Sv. Peter, 7. Šmarje: Ponikva, Sveti Vid pri Grobelnem, Sv. Peter na Medvedjem selu, Sv. Stefan, Šmarje.

Na podlagi 3. člena uredbe prično nove zdravstvene občine poslovali s 1. septembrom. S to uredbo so razveljavljene vse prejšnje uredbe glede ustanovitve zdravstvenih občin. Po tej uredbi imamo torej na slovenskem sedem samostojnih zdravstvenih občin in 119 združenih.

Vpisovanje

v državno priznано

ENOLETNO TRGOVSKO UČILIŠČE

„CRISTOFFOV UČNI ZAVOD“

Ljubljana, Domobranska cesta št. 7

Redno glavno vpisovanje se vrši sedaj

vsak dan dopoldne in popoldne

Zavod je potrjen od ministrstva trgovine in industrije

Ustna in pismena pojasnila in ilustrirana

šolska določila brezplačno na razpolago!

NAJVEČJI IN NAJMODERNEJŠI ZAVOD TE VRSTE

Nove zdravstvene občine

»Službeni list« prinaša banovo uredbo o ustanovitvi zdravstvenih občin v območju banovine. Iz te uredbe prinašamo te-le važne določbe:

Samostojne zdravstvene občine so: Ljubljana, Maribor, Celje, Ptuj, Jesenice, Trbovlje in Hrastnik.

Druge občine pa se združijo v naslednje zdravstvene občine:

Okraj Brežice: 1. Bizeljsko s sedežem na Bizeljskem ima te-le občine: Bizeljsko, Kapele, Pišce. 2. Brežice s sedežem v Brežicah: Artiče, Brežice, Cerklje ob Krki, Catež ob Savi, Dobova, Sromlje, Velika dolina, Zdole. 3. Rajhenburg s sedežem v Rajhenburgu: Blanca, Rajhenburg, senovo. 4. Sevnica s sedežem v Sevnici: Boštanj, Sevnica, Zabukovje.

Okraj Celje: 1. Dobrna s sedežem v Dobrni je zdraviliška občina. 2. Polzela s sedežem v Polzeli: Polzela, Braslovče, Gomilsko, Šmartno ob Paki. 3. Sv. Jurij s sedežem pri Sv. Juriju: Dramlje, Kalobje, Slivnica, Sv. Jurij trg in okolica. 4. Sv. Pavel pri Preboldu s sedežem pri Sv. Pavlu: Sv. Pavel, Sv. Peter. 5. Teharje s sedežem v Storaht: Teharje. 6. Vojsnik s sedežem v Vojsniku: Nova cerkev, Škofja vas, Šmartno. Vojsnik trg in okolica. 7. Vransko: Sv. Jurij in Vransko. 8. Zalec: Griže, Petrovče, Velika Pirešica, Zalec.

Okraj Črnomelj: 1. Črnomelj s sedežem v Črnomlju: Adlešiči, Črnomelj mesto in okolica, Dragatuš, Gradac, Semič, Vinica. 2. Metlika: Metlika mesto in okolica, Radatoviči. 3. Stari trg: Stari trg. Okraj Dolnja Lendava: 1. Beltinci: Beltinci, Črenšovci, Odranci. 2. Dobrovnik: Bogojna, Dobrovnik, Genterovci, Turnišče. 3. Dolnja Lendava: Dolnja Lendava, Gaberje, Orešje, Poljana.

Okraj Dravograd: 1. Črna: Črna, Mežica. 2. Dravograd. 3. Guštanj, Prevalje. 4. Marenberg: Kapla, Marenberg, Remšnik. 5. Ribnica na Pohorju: Ribnica, Vuhred. 6. Vuzenica: Muta Vuzenica.

Gornji grad: 1. Gornji grad: Bočna, Gornji grad, Nova Štifta. 2. Ljubno: Ljubno, Solčava, Luče. 3. Mozirje: Mozirje, Rečica.

Kamnik: 1. Domžale: Domžale, Homec, Ihan, Radomlje, Trzin. 2. Kamnik: Kamnik, Kamniška Bistrica, Motnik, Sela, Šmartno, Zg. Tuhinji. 3. Mengeš: Komenda, Mengeš, Vodice. 4. Lukovica: Blagovica, Dob, Krašnja, Lukovica, Moravče, Trojane.

Kočevarje: 1. Fara pri Kostelu: Fara, Kočevska reka. 2. Kočevje: Kočevje mesto in okolica, Koprivnik, Mozil, Star log. 3. Ribnica, Dolenja vas. 4. Sodražica: Loški potok, Sodražica. 5. Vel. Lašče: Velike Lašče, Videm-Dobropolje.

Konjice: 1. Konjice trg in okolica, Zreče. 2. Loče: Loče. 3. Oplotnica: Oplotnica, Prihova. 4. Vitanje: Vitanje.

Kranj: 1. Cerklje: Cerklje, Senčur. 2. Kranj: Besnica, Kranj, Mavčice, Naklo, Predoslje, Smednik, Stražišče. 3. Predvor: Ježersko, Golnik, Predvor, ter vasi Tupalci in Možjanca iz občine Senčur. 4. Trzin: Kovor, Križe, Sv. Ana, Sv. Katarina, Trzin.

Krško: 1. Kostanjevica: Kostanjevica, Sveti Križ. 2. Krško: Krško, Leskovec, Videm. 3. Mokronog: Mokronog, Skočjan, St. Janž, St. Rupert, Trebelno, Tržišče. 4. Radeče: Radeče, Loka. 5. Ra-

ka: Bučka, Raka, Studenec. 6. St. Jernej: St. Jernej, Bela Cerkev, Orehovica.

Laško: 1. Litija: Dole, Kresnice, Litija, Poljnik, Primskovo, Sv. Križ, Šmartno, Trebeljevo, Vače, Sv. Jurij. 2. Višnja gora, s sedežem v Višnji gori ali Stični: Krka, Stična, St. Vid, Veliki Gaber, Vršnja gora. 3. Zagorje: Mlinše, Zagorje.

Ljubljana-okolica: 1. Dobrova: Brezovica, Dobrova, Horjul, Log, Polhov Gradec, St. Jošt. 2. Dobrunje s sedežem v Vevčah: Dobrunje, Dol, Dolska, Podgorica, Polje. 3. Združene barjanske občine s sedežem na Igu: Ig, Rakitna, Rudnik, Tomšelj, Zelimlje. 4. Grosuplje: Grosuplje, Račna, Slivnica-Zalana, St. Jurij, Šmarje. 5. St. Vid nad Ljubljano: Ježica, Medvode, Šmartno pod Šmarno goro, St. Vid. 6. Vrhnika: Borovnica, Preserje, Vrhnika.

Ljutomer: 1. Apače: Apače. 2. Križevci: Križevci, Veržej. 3. Ljutomer: Cezanjevi, Ljutomer, Mala Nedelja. 4. Slatina Radenci: Slatina Radenci, Gornja Radgona. 5. Sv. Jurij ob Ščavnici: Negova, Sv. Jurij ob Ščavnici. 6. Strigova: Razkrižje, Strigova.

Logatec: 1. Cerknica: Begunje, Cerknica, Rakke, Sv. Vid. 2. Logatec: Dolenji Logatec, Gorenji Logatec, Hotedršica, Planina. 3. Stari trg s sedežem v Ložu: Bloke, Stari trg. 4. Ziri: Rovte, Ziri.

Maribor, desni breg: 1. Maribor-okolica: Hoče, Pobrežje, Radvanje, Studenci. 2. Poljčane: Makole, Poljčane. 3. Črešnjevec: Črešnjevec, Sp. in Zg. Poljskava. 4. Ruše: Ruše, Limbuš. 5. Slovenska Bistrica: Laporje, Slovenska Bistrica, Šmartno na Pohorju. 6. Sv. Lovrene na Pohorju: Podvelka, Sv. Lovrene. 7. Fram: Fram, Rače, Slivnica.

Maribor, levi breg: 1. Maribor-okolica, levi breg: Duplek, Kamnica, Košaki, Sv. Marjeta ob Pesnici. 2. Selnica ob Dravi: Selnica ob Dravi. 3. Zgornja Sv. Kungota s sedežem pri Sv. Juriju: Pesnica, Sv. Križ, Svečina, Sv. Jurij ob Pesnici, Zg. Sv. Kungota. 4. Sv. Lenart v Slov. gorah: Korena, Sv. Jurij v Slov. gorah, Sv. Lenart v Slov. gorah, Sv. Rupert. 5. Sv. Trojica v Slov. gorah: Sv. Anton, Sv. Benedikt, Sv. Trojica. 6. St. Ilj v Slov. gorah: Jakobski dol, Jarenina, St. Ilj. 7. Velka s sedežem pri Mariji Snežni: Sv. Ana v Slov. gorah, Velka.

Murska Sobota: 1. Cankova: Bodonci, Cankova, Pertoča. 2. Grad: Grad, Kuzma, Rogasčevci. 3. Križevci: Gornji Petrovci: Križevci, Mačkovi, Selo v Prekmurju, Šalovci. 4. Murska Sobota: Kupšinci, Martjanci, Murska Sobota-mesto, Murska Sobota-okolica, Puconci, Tišina.

Novo mesto: 1. Novo mesto: Smihel-Stopiče, 2. Novo mesto-okolica s sedežem v Novem mestu: Brusnice, Mirna peč, Prečna, St. Peter, Smarjeta. 3. Toplice: Črnomelj, Toplice. 4. Trebnje: Dobrič, Mirna, Sela-Sumberk, Trebnje, Velika loka. 5. Žužemberk: Ajdovec, Ambrus, Dvor, Hinje, Zagradec, Žužemberk.

Ptuj: 1. Ptuj, okolica, desni breg, s sedežem v Ptuj: Hajdina, Leskovec, Sveti Vid, Podlehnik, Slovenja vas, St. Janž. 2. Ptuj, okolica, levi breg s sedežem v Ptuj: Grajena, Rogoznica, Sv. Urban, Sv. Bolefak. 3. Sv. Marjeta: Sv. Barbara, Sv. Lenart, Sv. Marko, Sv. Marjeta, Zavrč. 4. Sv. Lovrene v Slov. gorah: Dornava, Polenšak, Sv. Andraž,

Velik požar pri Breznici

Breznica, 6. septembra. Včeraj je vso faro na vso moč razburil velikanski požar, ki je upepelil kar dve domačiji.

V vasi Breg, župnija Breznica, so pri posestniku »Ribcu« mašinalni oves. Ker pa niso odklopili motorja, je čez čas, ko že ni bilo nobenega domačih več tam, kar nanaglo nastal velikanski požar. Vžgal se je motor, takoj nato slama, seno in vse, kar je bilo v skednju. Naenkrat je bil ves skedenj v ognju. Ogenj je zelo hitro napredoval in objel še hišo ter sosedovo hišo. Sosedje so takoj začeli nositi vodo in polivati druge hiše.

Priplele so gasilske čete iz Breznice, Smukuha in Radviljice in se skupno trudile, da bi otele vsaj druge hiše. Bilo je zelo kritično, ker na Bregu nimamo dosti vode. Treba bo misliti na vodovod! Vendar pa se jim je posrečilo oteči druge hiše, le pri Ribcu in Toncu je vse pogorelo.

Solunski bojovníki iz Francije skozi Ljubljano

V četrtek 8. t. m. ob 16.11 pride z vlakom v Ljubljano 175 francoskih bojovníkov solunske fronte. Potujejo v Bitoli, da od tam obiščejo bojišče, na katerem je pred 20 leti hrabra francoska vojska, skupaj s srbsko vojsko in vojnimi prostovolci z zmago nad armado osrednjih sil dokončno odločilo ustvaritev Jugoslavije. Ljubljana, kjer se ustavijo francoski solunski borci le kratke čase, jih bo kar najsvečaneje sprejela. Spored bivanja odličnih predstavnikov velikega zavezniškega naroda je sledeči: Na postaji ob 16.11 slovesen sprejem. Od postaje krenejo v sprejedu, ki se mu pridruži članstvo vseh prostovoljcev, rezervnih častnikov in vojni invalidov ter članstvo drugih organizacij pred Ilirski spomenik, kjer položijo venec v počast neznanega Napoleona vojaka. Ob 20 odhod z glavnega kolodvora.

Združenje rezerv. častnikov, pododbor Ljubljana, kot organizator sprejema skupaj z vojnimi prostovolci in vojnimi invalidi pozivajo svoje članstvo in ljubljansko prebivalstvo na čim veličastnejši sprejem francoskih gostov.

Neuspela licitacija

Ko je bila razpisana licitacija za zgradbo so-
dobnega cestnišča na cesti Ljubljana-Kranj od Je-
prce do Labor v proračunski vsoti 13.2 milijona
din, smo v sestavku »Licitacije« namesto v Ljub-
ljani — v Belgradu dne 25. avgusta opozorili, da
najbrže licitacija ne bo uspela, ker je razpisana
v Belgradu, ne pa v Ljubljani. Zgodilo se je, kot
je bilo pričakovati. Dne 5. septembra je bila lici-
tacija, ki pa ni uspela, ker je bil en sam ponudnik,
pa še ta iz Ljubljane. Druga dva interesenta za to
cestno zgradbo nista položila kavicje, tako da je
bil na licitaciji en sam podjetnik in bi radi tega
moral biti ponovna licitacija.

Pobijali smo tudi izgovor, ki nam je bil znan
iz krogov ministrstva, da je zato licitacija v Be-
lgradu, da bi bil ves postopek skrajšan. Zgodilo
pa se je narobe, da je bil zaradi razpisane lici-
tacije v Belgradu ves postopek celo podaljšan, ker
mora biti čez 14 dni znova licitacija in bi se mi-
nistristvo za gradbo temu lahko izognilo, če bi
razpisalo že prvič licitacijo v Ljubljani. Mislimo,
da je to za ministrstvo dober nauk, da naj bi v
bodoče zopet, kot je bilo to doslej, razpisovalo
licitacije v Ljubljani.

Tudi sama ministrska komisija za licitacije je
bila mnenja, da naj se naslednja licitacija vrši v
Ljubljani in je tozadevno tudi predložila svojo
predlogo ministru. Da bi se postopek dejansko
skrajšal in čimprej prišli do dela, naj ministrstvo
drugo licitacijo razpiše v Ljubljani in prav tako
objavi tudi, da bo licitacija za modernizacijo ce-
ste Kranj-Naklo, ki bi morala biti 21. t. m. v Be-
lgradu, v Ljubljani.

zvezi s tujskim prometom, vplača najmanj 10 dele-
žev po 10 din, lahko tudi več. Pristopnina znaša 10
dinarjev.

Prodaja: Ravnateljstvo gozdov v Ljubljani
proda dne 15. ozir. 26. sept. potom ofertne lici-
tacije večjo množico smrekovega in jelovega teh-
nično porabnega lesa iz Šumske uprave Bled.

GLAVNA KOLEKTURA DRŽAVNE RAZREDNE LOTERIJE

A. REIN IN DRUG Gajeva 8 ZAGREB Ilca 15

sporoča, da so bili pri žrebanju
V. razreda 86. kola državne razredne loterije
dne 7. septembra 1938 izžrebani sledeči dobitki:

510.000 din št. 14443,	
485.000 din št. 90007,	
100.000 din št. 96934,	
50.000 din št. 20274, 24972,	
20.000 din št. 35703,	
12.000 din št. 53260, 70596,	
10.000 din št. 18143, 21605, 40718, 44293, 49415,	
8.000 din št. 23203, 29456, 31744, 38011, 39943,	
41676, 41975, 51225, 55390, 62066,	
76433,	
6.000 din št. 43977, 68100, 80795, 95881,	
5.000 din št. 5311, 11099, 13.157, 13882, 17469,	
22433, 24845, 27483, 50804, 51184,	
64541, 58927,	
3.000 din št. 35500, 8415, 10210, 18365, 60970,	
64460, 64589, 85683, 88020,	

Poleg teh je bilo še izžrebanih 1300 dobitkov po
1000 dinarjev.

Sledeče žrebanje 1. razreda 37. kola se vrši dne
12. oktobra 1938.

Borza

Dne 7. septembra 1938.

Denar

V zasebnem klinkingu je ostal angleški funt neiz-
premenjen: v Ljubljani in Belgradu na 237.20—238.80,
v Zagrebu na 238 blago.

Nemški čeki so popustili v Ljubljani na 14.15—
14.35, v Zagrebu in Belgradu na 14.10—14.30; nadalje
so beležili v Zagrebu za konec septembra 14.09—14.29,
za sredo in konec oktobra pa 14.1150—14.3150.

Grški boni so beležili v Zagrebu 30.65—31.35, v
Belgradu 31 denar.

Devizni promet je znašal v Zagrebu 1.778.393 din,
v Belgradu 1.664.000 din. Belgrad izkazuje v elektnih
prometa 2.377.000 din.

Ljubljana — tečaj s primom:

Amsterdam 100 h. gold.	2380.66—2395.26
Berlin 100 mark	1764.58—1778.46
Bruselj 100 belg.	743.95—749.01
Curih 100 frankov	996.45—1003.52
London 1 funt	212.01—214.06
Newyork 100 dolarjev	4371.00—4407.31
Pariz 100 frankov	118.74—120.18
Praga 100 kron	151.73—152.83
Trst 100 lir	230.85—233.93

Curih. Belgrad 10, Pariz 11.0525, London
21.3125, Newyork 441.75, Bruselj 74.55, Milan 23.26,
Amsterdam 238.85, Berlin 177.05, Stockholm
104.875, Oslo 107.075, Kopenhagen 95.15, Praga
15.23, Varšava 83.10, Budimpešta 86.50, Atene
3.05, Carigrad 3.50, Bukarešta 3.25, Helsingfors
9.305, Buenos-Aires 111.75.

Vrednostni papirji

Ljubljana. Drž. papirji: 7% inv. pos. 90 do
90.50, agrarji 61—62.75, vojna škoda promptna
481.50—483, begl. obv. 91—92.75, dalm. agrarji
91—92, 8% Bler. pos. 97.50—98.50, 7% Bler. pos.
93—94, 7% stab. posojilo 97—98. — Delnice: Nar.
banka 7.300 den.

Zagreb. Državni papirji: 7% inv. pos. 90 do
90.75, agrarji 60—62, vojna škoda promptna 480
do 482.50, begl. obv. 90—91.50, dalm. agrarji 89
do 91, 4% sev. agrarji 60—61.50, 8% Bler. pos.
97.50—99, 7% Bler. pos. 92.50—93.25 (92.75), 7%
pos. Drž. hip. banke 99—100, 7% stab. pos. 97 do
98.50. — Delnice: Nar. banka 7.275 den., Priv.
agr. banka 228 den., Trboveljska 173 bl., Isis 20
den., Tov. služb. Bečkerek 600 bl., Osješka livarna
180 den., Dubrovačka 350 den., Jadranska plovba
350 den., Oceania 600 den.

Belgrad. Državni papirji: 7% investicijsko
posojilo 99.50 denar (99.75, 99.50), agrarji 63 bl.,
vojna škoda promptna 478.25—479 (489, 479), za
konec decembra (479.25), begluške obveznice 90.75
do 91.25 (90.75), dalm. agrarji 90.50—91 (91), 4%
sev. agrarji 61—62.50, 8% Blerovo posojilo, 7%
Blerovo posojilo 92.50—93, 7% posojilo Drž. hip.
banke, 7% stab. posojilo. — Delnice: Priv. agrarna
banka 229—230 (drobni kosi).

Žitni trg

Novi Sad. Vse neizpremenjeno. — Tendence
neizpremenjena. Promet srednji.

Hmelj

Zalec, 7. septembra.

Hmeljarska zadruga poroča, da se pri mirnem,
vendar čvrstem razpoloženju nadaljuje z nakupova-
njem letošnjega pridelka po nespremenjenih cenah in
plačuje za najbolje blago 24—25 din, za prvovrstno
23—24 din, za dobro srednje 22—23 din in za sred-
nje 20—22 din za kg; le v barvi slabše blago se trži
tudi izpod navedene cene. Več povpraševanja je zla-
sti za boljše ter najboljše in predvsem v barvi brez-
hibno gladko zeleno blago. Računa se, da je prodano

Nagrade na fotografirski razstavi

Oddelek III. mednarodne razstave umetniške fotografije:

Avtorji:

Zlate plakete: Ramhab Gyula, Madžar-
ska; Schensky Franz, Nemčija; Scholnik N., USA.

Srebrne plakete: Albicocco Quinto,
Francija; Aszman Ferenc, Madžarska; Czerny Ed-
ward, Poljska; Koparkar S. K., Indija; Neumüller
Michael, Nemčija; Popper Grete, CSR; Skrygin
Georgij, Jugoslavija; Thorek dr. Maks, USA;
Yvonne, Anglija.

Bronaste plakete: Bogacki Wladislaw,
Poljska; Buckley B., USA; Chin-San Long, Kitaj-
ska; Cools Philippe, Belgija; Csörgő dr. Tibor
von, Madžarska; Finazzi dr. Mario, Italija; Heise
Adam Robert, Nemčija; Hogan John, USA; Keigh-
ley Maks, Anglija; Kilbourne Ruth, USA; Lange
Willy, Nemčija; Lüdin Emil, Švica; Misonne Leo-
nard, Belgija; Mlejnek Adolf, CSR; Nutini Lelio,
Italija; Nisio Motokazu, Japonska; Niewiadomsky
Kazimierz, Poljska; Patel A. J., Indija; Ruzicka
dr. D. J., USA; Slaten Douglas, Havaj; Smith
Athol L., Avstralija; Sulke Rudolf, Nemčija; Szöl-
ösy Kálmán, Madžarska; Vadas Ernő, Madžarska;
Zemann Viktor, CSR.

Organizacije:

Srebrne plakete: Associazione Fotogra-
fica Italiana (A. F. I.), Italija; Camera Enthusiasta
San Diego, USA; Landesverband vereiniger ungar-
ischer Amateurphotographen, Madžarska; Mün-
chener Gesellschaft zur Pflege der Photographie,
Nemčija; Polskie Towarzystwo Fotograficzne, Polj-
ska; Seession Münchener Lichtbildner, Nemčija;
Svaz československých klubů fotografů amatérů,
CSR; Fotoklub Wilno, Poljska.

Bronaste plakete: Danske Camera
Pictorialister, Danska; Klub fotografů amatérů
Lom u Mostu, CSR; Lichtbildner Gilde Troppau,
Českoslovaška.

Oddelek fotografske literature:

Zlate plakete: »Die Galerie«, Wien,
Nemčija; Wilh. Knapp, Halle a. d. Saale, Nemčija.

Samoprodaja za Ljubljano: tt. FRANC GOLOB, Ljubljana
Samoprodaja za Maribor: tt. PINTER in LENARD, Maribor

doslej iz prve roke že kakih 3500 stotov letošnjega
pridelka.

Iz Českoslovaške poročajo, da je za boljše ter
najboljše in predvsem v barvi gladko zeleno blago
vedno več zanimanja in povpraševanja, ker bo take-
ga blaga, kakor izgleda, primanjkovalo. Cene so osta-
le v glavnem nespremenjene, vendar so se za naj-
boljše blago uvrstile ter se plačuje sedaj za letoš-
nji pridelok Zatec 16—21.50 Kč, to je 24—32.25 din
ter Usték in Roudnice 12—15 Kč, to je 18—22.50 din
za kg; slabše blago se trži seveda tudi ceneje. Ten-
denca je za najboljše in zlasti v barvi brezhibno
gladko zeleno blago čvrsta.

Iz Nemčije in Francije poročajo, da se nabere
bolj počasi, kakor se je splošno pričakovalo. Tudi
hmelj zadnji čas zaradi slabega vremena močno rjavi
in bo zato gladko zeleno blago bolj redko.

— Osebam, ki se ne morejo zadostno
kretati, pa trpe vsled tega na zaprtju in
motnjah pri prebavi, združenimi s pomanj-
kanjem teka, nudi večedenško zdravljenje
z naravno »Franz-Josefovo« grenko vodo
zelo dobre uspehe. Uživa se dnevno 1 čaša
»Franz-Josefove« grenke vode zjutraj na
tešče ali zvečer, preden greste k počitku.
Ogl. reg. S. br. 30474/35.

Srebrne plakete: Aleksander Safran-
sky, Belgrad, Jugoslavija; Arts et Métiers Graphi-
ques, Pariz, Francija; C. J. Bucher, Luzern, Švica;
Paul Montel, Pariz, Francija.

Bronaste plakete: Frankh'sche Ver-
lagsbuchhandlung, Stuttgart, Nemčija; Kodak, A.
G., Berlin, Nemčija; Wydawnictwo Almanach Foto-
grafiki Polskiej, Wilno, Poljska; B. Gregorič, Ljub-
ljana, Jugoslavija.

Oddelek fotografske industrije:

Zlate plakete: »Fotochemac, Hradec
Kralove, CSR; Ihagge-Kamerawerk, Dresden, Nem-
čija; Jugoslovenska tiskarna, Ljubljana, Jugosla-
vija; »Philips« jugosl. trgov. d. d., Belgrad, Jugo-
slavija; Smuc Jožko, fototrgovina, Ljubljana, Jugo-
slavija.

Srebrne plakete: Mariborska tiskarna,
Maribor, Jugoslavija.

Oddelek fotografskih razglednic:

Srebrne plakete: Vekoslav Kramarič,
Ljubljana; Janko Pogačnik, Ljubljana.

Bronaste plakete: Griesbach-Knaus,
Zagreb; Mariborska tiskarna, Maribor; M. Tičar,
Ljubljana.

Kupčije na velesejmu

Kupčije se tudi že na letošnji jesenski raz-
stavi živahno razvijajo. Težko je reči, kdo izmed
razstavljalcev je glede kupcij na prvem mestu,
zato gremo kar po vrsti: pohištvo, tapetniški iz-
delki, preproge, peti, glaabla vseh vrst, pred-
vsem pa harmonike in radioaparati, dvokolesa,
vozovi, motorna kolesa, stroji za obdelovanje
lesa, narazličnejši gospodinjstvi predmeti, ročna
dela (talo, čipke in drugo). Razstavljalci si oba-
tajo po obljubah številnih interesentov še dovolj
kupcij v zadnjih dneh jesenske razstave in tudi
seveda v mesecih po tej razstavi. Nekaj razstav-
jalcev ljubljanskega velesejma se vrne od prav-
kar zaključenega zagrebskega jesenskega velesej-
ma, da razstavi še v zadnjih dneh svoje blago na
ljublanski jesenski razstavi.

Jeremija in pravična oseba — italijanski zdrav-
nik. Vdana je kuharica Katinka in izrazita sta dva
nasprotna tipa — izdajalec Zef in kovač, ki ga
kaznuje. Ves roman je tipični psihološki roman
duhovnika, njegovi boji s samim seboj in z dolž-
nostjo do državnih oblasti. Daj Bogu, kar je bož-
jega in cesarju, kar je cesarjevega: ta borba sega
v samo dno in trga duše ter vodi do individualnih
in narodnih konfliktov. Sedmak je zajel to notra-
njo borbo pod zunanji nasiljem naravnost mojs-
treko ter je bil kljub vsemu pravičen tudi Cerkví,
ki jo je prikazal kot trpečo Mater, ki ne more
pomagati svojim otrokom. Ne kot tako, ki bi de-
lala krivico, temveč kot tako, ki krivico trpi, ker
se boji še večje...

Pavle Sedmak je s svojo povestjo odkril zopet
v našem pripovedništvu nov svet ter trpljenje pla-
banusa Joannesa iz preteklosti pokazal v sodob-
nem slovenskem razjanskem duhovniku, ki trpi,
kakor mi niti ne slutimo. V kaplanu Martinu Ce-
dermacu je ovekovečen naš narodni junak, kakor
jih še živi mnogo v naših obrobih krajih, branec
narodnosti in vero v sreči ljudi, v katerih se oboje
podira pod silo razmer. Toda ostane še molitev
in ljubezen do doma.

Pavle Sedmak je s to prvo povestjo stopil v
snovi med naše sodobno najkakovostnejše, v umet-
niški sili, zlasti v psihološki izvedenosti in notranji
dramatiki, pa med naše najpomembnejše pisatelje
ter si bo to ime treba zapomniti. Knjigo pa ne pri-
poročamo samo našim slovenskim bralcem, temveč
tudi tujcem kot najprimernejšo za prevod. Sloven-
ska Matica je z njo dala svojemu članstvu delo, ki
ga bo moral vsak poznati: saj je zajel zopet en-
krat slovenski pisatelj slovenski sodobni narodni
problem, našo narodno bol na skrajnem obronku
in jo napravil žgočo tudi v sredini, ko je prikazal
usodo malega, nesvobodnega naroda, umiranje, ki
je naš tragični delež. Ta knjiga bo v našem slov-
stvu imela prav posebno mesto.

Kulturni obzornik

Pavle Sedmak: Kaplan Mar- tin Čedermac

Slovenska Matica. 1938. Str. 240.

Pavle Sedmak je novo ime v slovenski
književnosti, toda že s tem svojim romanom je
živel na vodilno mesto med modernimi sloven-
skimi pisatelji. Nedvomno je namreč pričujoči
roman o slovenskem duhovniku iz Režije eno naj-
toplejših beril zadnjih let, pa tudi napetih, da ga
prebereš v enem dihu in ti še ta zastaja ob aktual-
nosti problema, ob ostrinah nasprotja ter ob čudo-
viti pravičnosti, s katero pisatelj sodi ljudi, usta-
nove in dogodke. S to povestjo nam odkriva nov
svet in tudi novo problematiko. V našem pripo-
vedništvu ima svoj vzor samo v Pregljevem »Pla-
banusu Joannesu«, ki hodi po pravici v Cedad, le
da je tam problem postavljen v borbo telesa in
duha, tu pa v borbo za jezik v cerkvi. Nekaj po-
dobnega sem bral tudi v ukrajinskem romanu
A. Pelupenka »Ukrajina plače...« z duhovnikom
v borbi s komunisti za cerkvene posesti in domo-
vinsko zavest. V vseh teh povestih se borba med
dvema trenjenja vodi ob fastidijah vzornih duhov-
nikov, ki vidijo le svojo cerkev in dušo vernikov
ter so pripravljani za njene ideale biti tudi »pun-
tarji« in trpeti vse posledice za to.

P Sedmak je segel po svojem kaplanu Mar-
tina Čedermacu na najdaljši zahod slovenskega
narodnega življa — v Beneško Slovenijo — ter ga
postavil v dramatično napetost in dejanje v tre-
nutku, ko odhajajo žandarji z naročilom, da mora
odsej v cerkvi pridigati svojim vernikom samo v
tujem jeziku, ne več v materinščini, ki jo tako
politična sila obsodi na smrt tudi v cerkvi. Od
tega hipa se začne v kaplanu Čedermacu boj med

poslušnostjo zakonu in med dolžnostjo duhovnika,
ki naj oznanja besedo božjo vernikom v njihovem
rodnem jeziku po naročilu Kristusovim iz Pisma
»Oznani naj te besede v vseh jezikih!« Politična
oblast je zaplenila med ljudstvom vse molitvenike
in rezijanske katekizme, kaplan jih v temni noči
nese skrit v gorsko kapelico svojega soseda Fur-
lana, da jih za bodočnost reši pred nasilniki, a
sreča na skrivnostnem prehodu domačega ovaduha,
ki nosi vesti oblastem. V obupnem boju v sebi
med zakonom in duhovno dolžnostjo gre vprašat
za svet k svoji materi v nedolžno vas, ki živi vsa
v veri, da »sveti oče ne bodo tega dopustili, pa
tudi ne nadškofo!« Vendar se Čedermac odloči spo-
štovati državni zakon ter ima prihodnjo nedeljo
italijanski cerkveni govor, ki ga pa ljudje ne
razumejo ter planejo v jok, v možeh pa se vzbudi
pustarski duh, ki vedno bolj rase. Videti je, da
bodo ljudje zapustili cerkev in se preselili v
krčmo, kjer lahko slovensko govore in tudi zapoje.
Strašno so notranje bolečine župnika, ki si ne ve
pomagati drugače, kakor z molitvijo. »Jezik je bil
vernikom edina nedotakljiva vez z Bogom. Zda-
ja pa je ta vez iznenada pretrgana. Božja beseda jim
je zagnjena kot Bog na veliki petek. Božja beseda
je umrla, božja beseda leži v grobu,« tako piše
tedaj svojemu prijatelju. To je bila muka v nje-
govem srcu. Toda kljub temu, da je enkrat pridigal
v italijanščini, ni hotel podpisati listine, s katero
se odpoveduje slovenščini, dal ga zato preganjajo
in ga gonijo celo pred politično oblast, pred pre-
fektu, ki ga dolži protidržavne propagande na
prižnicah in rušenja uspehov italijanskih državnih
ljudskih šol. Ali Čedermac pozna le krščansko
pravico in veruje, da bodo tudi narodi dajali ra-
čun pred Bogom. Doma pa se širi punt, pa tudi
žandarske preiskave ter konfisciranje molitveni-
kov. — Slovenska duhovščina dvomi, da bi Va-
tilikan kaj vedel o tem preganjanju, kajti gotovo
ne bi dopustil take nekrščanske krivice. Grozoten
je trenutek, ko kaplan Čedermac sliši iz umira-
jočih ust svoje matere besede: »Sveti oče so naši

Pred vselitvijo v nove lokale hočemo izprazniti vso našo zalogo in jo prodajamo po izredno ugodnih cenah!

Posebno pa smo znižali cene

ostankom

od moških štofov za posamezne hlače, obleke in površnike, ostankom volnenega blaga za damske obleke, plašče in kostume, kakor tudi raznim ostankom poletnega in zimskega blaga. V interesu kupujočega občinstva je, da nas poseti!

F. I. Goričar, Ljubljana
Sv. Petra cesta 29

Prosvetni mladinski dan pri Sv. Križu ob Rogaški Slatini

Oh, kaj pa ti obšotelski kraji, marsikdo skomizgne z rameni. Od vseh strani zapostavljeni, edino naši dobri duhovniki in nekaj res dobrih katoliških mislečih laikov nam je v pomoč in oporo. In vendar smo tudi ljudje in lep del države in Slovenije. Boriti se moramo prosvetno, gospodarsko in politično, to še posebno tu ob Sotli. Prav tukaj nam je potrebna politična in kulturna pomoč. Lahko je delati tam, kjer je ledina plodna in ravna, a težko je delati tam, kjer je vse polno zaprek. Zato nas podprite!

Dne 9. septembra mine 10 let, odkar je bil tukaj prvi in do sedaj zadnji telovadni nastop. Lepi so spomini na takrat, ko smo pripravljali telovadni prostor, podobno zelenemu gaju, ter se vadili za nastop. Ta tabor je bil za nas nekaj mejnik za dobo 10 let. Za dobo trpljenja in preganjanja. Leta 1929 smo poveljali Društveni dom, kar je izraz požrtvovalnosti slovenske mladine. Križ na Donaški gori, 9 in pol metra visok, postavljen leta 1934, je pa izraz zavednih krščanskih fantov, njih značajnosti in premagovanja v trpljenju iz takratne dobe. Križ bo pričal o obšotelski mladini v stoletja.

Tudi obšotelska mladina živi in dela, kljub težkočam in nasprotovanju, v zavesti, da dela v čast Bogu in v korist domovini. Da so nam nasprotniki raztrgali vse lepake, ki oznanjajo naš katoliško prosvetni tabor, nas zaradi tega nič glava ne boli. Je pač dokaz, kakšno vzgojo dobiva mladina v tako imenovanih nacionalnih organizacijah.

Zato pa, slovenska mladina! Ne samo iz rogaškega in šmarskega okrožja, zlasti iz celjskega, ptujskega in mariborskega okrožja in še od daleč! Pridi v nedeljo 11. septembra na tabor k Sv. Križu pri Rogaški Slatini! Pridi z vlaki, ovenčanimi avtobusi in na kolesih, počasti spomin Slovskega, cerkev sv. Križa, kateri je temeljni kamen še pred svojo smrtjo blagoslovil kot nekako svojo oporoko.

Na svidenje na taboru obšotelske mladine v nedeljo 11. septembra!

Kamnik

Danes popoldne ob 4 bode v Kamniškem domu pod okriljem društva »Kamnik« igrali dijaki — člani »Bistrice« — Vomergerjevo dramo: »Igra življenja«. Kamničani, pridite pogledat to živahno novo igro, kjer igra glavno vlogo avtor sam. — V Domžalah je igra dosegla naravnost čudovit uspeh, zato pa danes vsi v Kamniški dom!

Trbovlje

Protestni shod radi krivične oddaje jarnih del od strani občine priredijo obrtniki prihodnjega nedelja popoldne ob 10 v Društvenem domu.

Nov občinski dom v Lokah. Zadnja občinska seja je bila zelo živahna. Za zgradbo občinskih stanovanjskih hiš so bili vsi, ne pa za zidanje novega občinskega doma v Lokah, kamor bi se prenesel sedež občine iz trga Trbovelj. Zaenkrat ni nobene stvarne potrebe zidati novo uradno poslopje, ker sedanjí prostori, od kar se je še nekdanja Panahova hiša preuredila za urade, popolnoma zadostujejo. Zidanje bo tudi predrago na tujem prostoru. Če že ima občina odveč denarja, so druge stvari bolj potrebne. Vode vsako leto je primanjkuje, torej naj se razširi vodovod. Občinske ceste so v silno slabem stanju in nujno potrebne popravila. Na te ugovore je župan trdil, da so le demagoške fraze in večina je glasovala za zidavo in s tem prenos sedeža občine iz Trbovelj v Loke. Take sklepe pa še mora potrditi višja oblast, zato zadeva še ni končno veljavno rešena.

Jesenice

Šolske knjige za osnovno in meščansko šolo se dobe v trgovini v Krekovem domu!

Dobrepolje

Osebnost. Z novim šolskim letom je bila na lastno prošnjo premeščena na tukajšnja šola učiteljica iz Velikega Gabra gđ. Branislava Ambrožič. Na novem službenem kraju ji želimo čim več uspeha.

Poroča. V ponedeljek, dne 5. septembra se je poročil g. Franc Hočvar iz Vidma z gospodično Antonijo Meglen iz Kompolj. V novem zakonu naj jim dá Bog srečo in mnogo blagoslova.

Sport

Fiumana : Ilirija

Danes popoldne bo v kopališču SK Ilirije zadnja plavalna tekma za Jadranski pokal. Tekma bo ob vsakem vremenu. Pričetek točno ob 16.

Mrzlo jesensko vreme onemogoča že dalj časa poset kopališča. Samo člani plavalne sekcije še prav pridno trenirajo, saj se pripravljajo za srečanje s Fiumano in pa za dvojne meddržavne tekmovalnj z Italijani.

Nogomet po svetu

Povsod po državah, ki goje nogomet, je prvenstvena sezona že v polnem teku. V naslednjem prinašamo podatke o poteku tekem:

Škotska: Aberdeen : Motherwell 0 : 0, Albion Rovers : Partick Thistle 3 : 1, Clyde : Hyberniano 3 : 0, Hamilton : Third Lanark 4 : 3, Hearts of Midlothians : Celtic (Glasgow) 1 : 5 (1), Kilmarnock : St. Johnstone 1 : 0, Queen of the South : St. Mirren 1 : 0, Queens Park : Arbroath 1 : 0, Raith Rovers : Falkirk 0 : 1, Glasgow Rangers : Ayr United 4 : 1.

Belgija: White Star : Standard 0 : 0, Union St. Giloise : Olympique Charleroi 3 : 2, La Gantoise : Malines 0 : 3, Antwerp : Bruges CS 3 : 1, Boom : Beerschot 3 : 2 (1), Lierschce : Daring 1 : 1, F. C. Bruges : Anderlecht 1 : 3.

Nemčija: Propagandna igra v Berlinu: Nemčija A : Nemčija B 1 : 1.

Francija: Antibes : Lille 0 : 3, Excelsior Roubaix : Le Havre 3 : 3, Strassburg : Cetto 1 : 3, Lens : Metz 2 : 1, Marseille : Racing Paris 5 : 2, Sochaux : FC Roubaix 3 : 1, Ronen : Cannes 2 : 1, Fives : St. Etienne 3 : 2.

Norveška: Meddržavna tekma v Oslu: Norveška : Švedska 2 : 1 (1 : 1).

Češkoslovaška: Zidenice : Nahod 1 : 1. Šparta : Pardubice 8 : 3, Plzen : Liben 2 : 1, Bata (Zlin) : Kladno 3 : 4, Ostrava : Bratislava 3 : 2.

Madžarska: Elektromos : Zuglo 3 : 3, Szürke-taxi : Kispes 2 : 3, Phoebs : Hungaria 2 : 3, Solgotarjan : Budafok 1 : 2, Boeshay : Nemzeti 0 : 3 (1).

V torkle je bila — kakor smo že poročali — v Belgradu odigrana nogometna tekma med prvima reprezentancama Jugoslavije in Rumunije. Tekma je končala z rezultatom 1 : 1 — in predstavlja nov uspeh v nizu letošnjih »glorij«. Naša obramba je delala solidno, med hali je zadovoljil edino Kokotović, v napadu pa je bil do blestave precej nevaren Šipos. Rumunski radijski napovedovalec je označil Petroviča za edino »marko« v našem napadu. Razen Šiposa in Petroviča ni bilo moči, ki bi izpolnil upanje, katero je vanj stavil upravni odbor JNZ, ko mu je poveril tako važno nalogo kot je sodelovanje v meddržavni tekmi. Najslabši je bil menda še Lešnik, pa tudi Antolković in Podharski se nista proslavila. Zdi se nam, da naš državni team lani in letos preboleva krizo; stari, rutinirani igralci pešajo, nove moči pa, ki so bile prijetne, se niso dozele. Ni dvoma, da se bo počasi obrnilo na boljše. Naš bodoči napadalni trio bo najbrž zaseden sčasoma po treh prav sposobnih na-

Letošnja prva tekma, ki jo je odigrala Ilirija, je bila na Reki. V plavanju smo takrat izgubili z dvema točkama razlike, dočim smo v waterpolu zmagali z osmimi goli. Upajmo, da bo Ilirijanom uspelo zmagati v plavanju in doseči v waterpolu dovolj veliko razliko, da si bodo končno veljavno osvojili tretje mesto.

Predprodaja vstopnic na kopališču SK Ilirije.

padalcih, Wölflu, Petroviču in Matošiču. Po tekmi so se seveda z obilnimi izjavami odlikovali Romuni. Sodnik Bauwens — po pisanju belgrajskega časopisa — ni sodil tako dobro kot je bilo po njegovem ogromnem renomeju pričakovati.

Bačka je v Subotici premagala zagrebško Concordijo s šibkim rezultatom 1 : 0. Concordiji so igrali zelo lep tehničen nogomet, niso pa znali izrabiti številnih ugodnih situacij. Koliko klubov tega ne zna!

Kakor se je izvedelo, je v zadnjem času prišlo do popolnega pobotanja med dubrovniškim Jugom in splitskim Jadranom. Za prihodnje leto sta se kluba dogovorila, da bosta v viden znak tega pobotanja priredila plavalni dvoboje.

Lahkoatletski miting za prvenstvo Notranjske

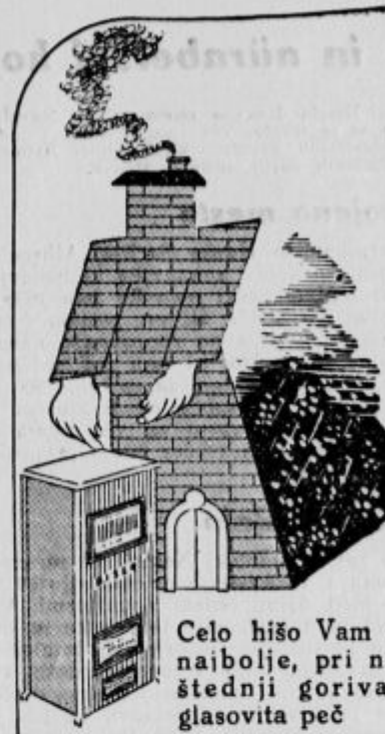
Sportni klub »Javornik« na Rakeku priredi ob priliki XII. športnega dneva, dne 11. septembra t. l. miting, po dolžnosti in propagandni miting, združen z neoficielnim prvenstvom Notranjske za leto 1938. Pravilo starta imajo vsi verifikirani in neverifikirani seniori kakor tudi juniorji B in C kategorije. Tekmovalje so bo pričelo ob 8.30 na telovadišču pred Sokolskim domom na Rakeku in ob česti Uneo-Rakek. Prijavnine ni. Prvoplasirani Notranjci v seniorskih disciplinah prejmejo spominke diplome. Prijave je poslati na naslov: Franc Albrecht, špedicija »Export«, Rakek. Zadnji rok za prijave je eno uro pred pričetkom. Tekmovalje bo v sledečih disciplinah in vrstnem redu: palica sen., disk jun., disk sen., daljina jun., daljina sen., 100 m jun., 100 m sen., krogla sen., višina sen., višina jun., kopje sen., 3000 m jun., 3000 m sen., štafeta 4x100 m. — Za neoficielen prvenstvo Notranjske 1938 tekmujejo le seniorji, in sicer krogla, višina, kopje in štafeta 4x100 m. Tekmuje se po pravilih in pravilnikih JLAS.

Celjski šport

Včeraj se je pričel teniški turnir za prvenstvo Celja z veliko udeležbo. Prijavitelj so se najboljši igralci Slovenije in tudi Celjani, med njimi Smerdu iz Ljubljane, Albanež, Tončič, Banko, Toplak, Gorišek, Škapin. Od dan se je prijavila 2. jugoslovanska gđ. Sernečeva.

Za danes se obetajo lepe finalne igre med Friedrichom iz Varadina in Smerdujem iz Ljubljane. Ta finale se bo odigral približno okoli 9 popoldne. — Včeraj so izostali Gorišek in Toplak, in sicer Toplak, Škapin 3:6, 3:6, Albanež, Gorišek 9:7, 6:7, Fabjan pa se je plasilar drugo kolo z mladim Mariborčanom Koblem 6:4, 6:1. Danes se tekme vršijo vse dan na tenišču v mestnem parku.

Nogomet v Celju. Danes ob tri četrti na dve se bo pričela na Glaziji prijateljska nogometna tekma med SK Store in mladino SK Celja. — Ob treh popoldne bo oldboyska tekma med SK Olimpom in SK Celjem, ob četrti na pet pa bo glavna tekma med reprezentanco Celja in SK Celja. Tekme obetajo biti zelo zanimive.

Celo hišo Vam pogreje najbolje, pri največji štednji goriva samo glasovita peč

„BISER“

Proizvaja
„FEROLIM“
Vinkovci

Juniorjski lahkoatletski miting, združen z dvobojem juniorjem SK Ilirije iz Ljubljane in SK Celje bo v nedeljo ob 8 zjutraj na Glaziji. Občinstvo vabimo, da se ga polnoštevilno udeleži.

Razpis

Medklubske gorske dirke na Celjski stari grad v nedeljo dne 11. septembra 1938. Start ob 14.

Start bo posamezen v presledku dveh minut pred gostilno »Skalna klet« na Cesti na gradu. Cilj na gradu pred gostilno.

Vsi dirkači se morajo javiti vodstvu dirke pol ure pred startom v svrhu žrebanja števil. Vsak dirkač vozi na lastno odgovornost. Na mestih, kjer proga to dopušča, mora voziti strogo po desni strani, zlasti, če ga namerava prehiteti njegov sodelovalec. Vsako zlonamerno zapiranje proge bo vzrok diskvalifikacije. Na kar bo vodstvo dirke posebno pazilo. Vsak tekmovalce mora takoj po prihodu na cilj lastnoročno podpisati startno listo.

Prijave sprejema g. Smer Avgust, trgovec v Celju, Prešernova ulica 15, do 16. septembra do 19. Prijavnina 5 din. Na startu se plača dvojna prijavnina. Za številko je plačati vložek 10 din, kateri znesek se vrne po končani dirki.

Darila: Prvak te dirke prejme krasičen pokal, drugi in tretji praktična darila, četrti in peti kolajni, vsi ostali udeleženci pa priznanice. Darila se bodo razdelila takoj po končani dirki v gostilni na gradu, priznanice pa se bodo poslane naknadno po pošti. Dirka se bo vršila le ob lepem vremenu.

Klub slovenskih kolesarjev v Celju.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem javljamo žalostno vest, da je umrla naša ljubljena sestra in teta, gospa

Josipina Herič

vdova železn. uradnika v pokoju

Pogreb nepozabne pokojnice bo v petek, dne 9. t. m. ob pol 5 popoldne iz hiše žalosti, Lepodvorska ulica 28, na pokopališču k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 7. septembra 1938.

Zalujoči ostali.

Dotrpela je po dolgi in mučni bolezni moja ljubljena soproga odnosno sestra, teta in svakinja, gospa

Marija Urankar vd. Perhaj

Pogreb drage pokojnice bo v petek, dne 9. septembra ob 2 popoldne izpred mrtvašice veže Zavetišča sv. Jožefa (Vidovdanska cesta) na pokopališču k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 7. septembra 1938.

Zalujoči: Mihael Urankar, soprog - ter ostalo sorodstvo.

Med kitajskimi teroristi

Zdel sem se gotovo osupel, kajti mož se je zopet nasmešnil.

»Ali res ne najdete v teh trditvah nič posebnega? Ali hočete še kak drug bolj jasn dokaz?«

Dvignil je svoj koščeni prst in bral:

»Prave pravice v Mandžuriji in Mongoliji si pridobimo na ta način, da se poslužujemo teh pokrajin kot podlago za prodiranje v ostali del Kitajske pod pretežno trgovine. Ko bomo imeli v svojih rokah te pravice, se bomo polastili vseh dohodkov dežele. Ko nam bodo na razpolago sredstva cele Kitajske, bomo nadaljevali z zavojevanjem Indije, otočij v južnih morjih, Male in Centralne Azije ter celo Evrope.«

»Moj Bog,« sem vzkliznil; tolika baharija in predrznost sta me kar zmešali. »Kaj pravijo Japonci, kadar jim govore o »Spomenici Tanaka«?«

Profesor je položil zvezek nazaj v knjižnico. Hudomušno se je nasmejal.

»Dvomite o pristnosti tega dokumenta, kaj ne?«

»Tega nočem reči...«

»Vsekakor pa to mislite. In mnogo drugih je pred vami tako mislilo...«

»Priznavate, da se zdi skoraj neverjetno srečati silne načrte izpod peresa prvega ministra...«

»Torej bi se že težko dovolilo v ustih kakkega fanatika?«

»Ravno sem hotel povedati.«

»Vendar je tako. Spomenica je bila najprej objavljena v kitajskem tisku, potem pa v reviji »China Critics«, pisani v angleščini. Tako dolgo, dokler ni prišla v evropsko javnost, niso Japonci ničesar rekli. Ko pa jo je objavil londonski »Morning Post«, je Japonska deman-

tirala. Demanti pa je bil nekoliko pozen. Sicer pa je veliki angleški dnevnik izjavil, da mu preiskava, ki jo je izvedel v tej zadevi, dovoljuje, da garantira za pristnost dokumenta.«

Ker sem molčal, je gospod Koo-Hsueh-Fan pristavil:

»Z druge strani pa je mnogo Japoncev, ki so jih vprašali o tej spomenici, odgovorilo, da ta spomenica ni potvrdjena, ampak, da je baron Tanaka neumen.«

»To bi bilo vsekakor železi zaradi varnosti za poznejše rodove!«

»Hm!«

Profesor ni skrival svojega skepticizma. S svojim sladkim in vsiljivim glasom je nadaljeval:

»Upajmo, da je norost ali pretiravanje vdihnili ona mesta, ki se nanašajo na zavojevanje Indije — vaše Indokine tudi — in na gospodstvo nad celim svetom. Iz tega ostane le ono, kar se tiče praktične Japonske politike v Mandžuriji in Mongoliji, kar potrjujejo dogodki, ki so se odigrali v teh deželah po letu 1927. Tu so nekatere malenkosti, ki bi jih človek težko slutil, a še težje uganil...«

Pogled mi je obstal na stenski uri in videl sem, da bo kmalu poldan. Začel sem se opravičevati

»Koliko dragocenega časa izgubljam zaradi mene.«

Ah ne... Nikakor ne...«

Vedno take dobre volje in vljuden, me je gospod Koo-Hsueh-Fan pospremil do vrat.

»Če želite kaj vzeti iz moje knjižnice, vam je na razpolago. Tukaj boste vedno našli mir, kakršnega ni na ulici...«

Senca »Gonga« je padla na naju in profesorjeve oči so izražale vidno bojazan.

»Le povejte,« je dejal, »da pravi kitajski nacionalisti ne odobravajo terorističnega pokreta. Ti nesrečneži pravijo, da služijo pravici, v resnici jo pa razdirajo. Le zle ideje potrebu-

jejo krvi za svoje razširjanje... Mi nismo razdiralci, ampak graditelji, gospod Martin...«

S temi modrimi besedami me je profesor Koo-Hsueh-Fan pustil na pragu svoje mirne hiše.

Na srečo sem srečal prazno dvokolnico in peljal sem se proti središču.

Popoldansko sonce me je blago grela in razmišljal sem o razgovoru, ki sem ga pravkar imel.

»Sedaj bom moral slišati še drugo mnenje,« sem si mislil. »Sel bom povprašat kako japonsko osebnost ali tudi kakšnega Kitajca, ki je pristal sodelovanju z Japonci... Takoj moram na delo...«

Na žalost nisem slutil, da je moja mirnost le trenutna in da se bom kmalu vpletel v peklenko pesem zločina...

Človek obrača, Bog obrne...

Kako naj bi uganil strašno grožnjo, ki me bo kmalu tiščala za vrat?

A tedaj sem imel le eno skrb: lačen sem bil kot volk, nisem pa vedel, kje bi obedoval.

Zakaj ne v francoskem okraju? Toda moj voziček je najbrž drugače odločil, kajti nisem ga mogel spraviti v pravilno smer.

Kako se razumeti s kulijem, ki pozna le eno kitajsko narečje? Ta problem zelo otežuje Evropcu uporabo rickshawa, dokler ne pozna mesta vsaj toliko, da lahko sam vodi voziček. Končno vas pa domačin odpelje, kamor hoče. Če ste v Saigonu, ste gotovi, da se boste znašli na ulici Catina, če ste pa v Sanghaju, ste pa lahko prepričani, da boste dospeli na Bund.

Moj vozač se temu ni izneveril.

Ko sva dospela do hotela Evrope, sem dal voziček ustaviti. Tu bom obedoval prav tako dobro kot drugod.

Sicer sem zelo želel brati časopise, kajti življenje na ulicah je bilo kaj nenavadno. Prolet je bil bolj omejen kot navadno in mnogo trgovin je bilo zaprtih. Vojaške patrulje so

krožile v vseh smereh. Molčeče ljudstvo se je v trumah ustavljalo na križiščih.

V hotelski dvorani mi je bilo treba le odpreti dnevnik in vedel sem, da je »Gong« še enkrat napravil svoje.

Trije atentati so bili objavljeni v »Journal de Shanghai«. Prvi se ni prav nič razlikoval od prejšnjih: peklenski stroj je razrušil neko japonsko trgovino na Broadway Eastu, ostala dva sta bila »kidnappings«.

V francoski koncesiji so ugrabili otroka, a policaji, ki so jih poslali za ugrabitelji, so jih dohiteli in pobili. Otrok je bil rešen.

Drugi rop je bil izvršen na Settlementu in ta se je na žalost posrečil. Zrtev je bil neki mlad American, katerega družina je pravkar dobila tole poslanico: ujetnik postane lahko svoboden proti precejšnji odkupnini.

Toda...

Spomnil sem se, kar mi je dejal Leclerc v »Francoskem okraju«, ko sem ga spraševal o »Gongu«.

»Kadar gre za denar,« mi je izjavil, »si lahko prepričan, da v to zadevo niso zapleteni teroristi, ampak navadni banditi.«

Torej izmed treh atentatov, ki so jih vsi prištevali »Gongu«, se je prav za prav le prvi smel prištevati teroristom. Druga dva sta bila delo kateregakoli »kidnappersov«, ki so nameravali dobiti od bogatih družin mastno odkupnino.

Vstop razbojnikov v ta mrtvaški ples pač ni pomagal razjasniti položaja. Ali bo neuspeh pri enem od obeh ropov v opomin tem lopovom, ki hočejo izkoristiti splošno zmedo za izvrševanje svojih zločinov?

Upali smo pač lahko, a zanašati na to se nismo smeli. V času, ko cvete zločin, je tudi predrznost zločincev dvakrat večja.

Postal sem pozoren na kratek članek z naslovom:

»Bliza se prihod pomorskih sil v Wangpoo.«

Nürnberg, nemška Meka in njeni preroki

Nürnberški verski mir
in Nürnberški kongres — Eksotični gostje — Henleinova cesta

Deseto državno zborovanje v Nürnbergu se je začelo. Ves svet se ozira v mesto „mojstrskih pevcev“, kjer govori Hitler o političnih ciljih nemške države.

Podvojeno mesto

Nürnberg, mesto Hansa Sachsa, Albrechta Dürerja, mesto urarjev, suknarjev in lecionarjev stoji v prvi septembarski polovici leta 1938 v političnem žarišču sveta. Hitler, gospod Nemčije, je sklical 10. državno zborovanje narodnih socialistov, in mesto, ki ima pol milijona prebivalcev, je pripravljeno, da sprejme 800 tisoč gostov. Od 4. septembra od 6 zjutraj je ozračje nad mestom zaprto za vsa letala in šele 13. septembra ob 8 zvečer bo ta prepoved ukinjena.

Gostje prihajajo

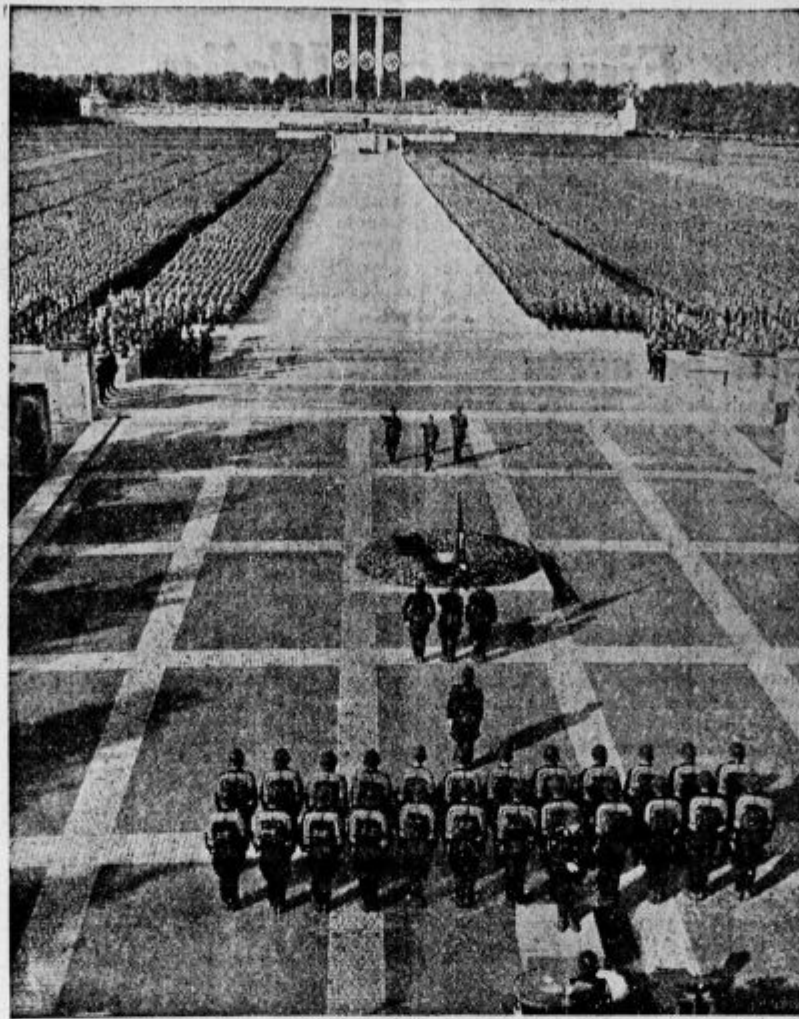
Prvi so prišli sudetski Nemci, ki so sredi vsega zanimanja. Iz Avstrije pričakujejo 65 tisoč gostov, med njimi 30.000 v uniformi. Vse vrste društva in organizacije in ženske in delavske zveze in slednjič še vojaštvo, letalci in mornarica se zbira zdaj v nepreglednih vrstah. Prišli so pa tudi inozemski gostje, diplomatski zbor in posebni odposlanci, ki jih je Hitler še posebej povabil. Tako je „na primer, videti vodilne osebnosti angleškega gospodarstva. Tu so lord Mac Gowan, ravnatelj velike angleške banke Midlandbanke; dalje je podpolkovnik Bollitho, ravnatelj Barclaysbanke. Časnikarji vsega sveta so se tu sešli. Število poštinih uradnikov so povečali, do tribune vodijo posebni poštni vodi in na slavnostnih prostorih so neštvisli telefonski aparati.

Nürnberg, zgodovinsko zbirališče

Od leta 1927 so se shajali Hitlerjevi vitezi v tem mestu gauleiterja Streicherja, katero je že v prejšnjih časih nudilo gostoljubno streho velikim zborovanjem. V 16. stoletju je bil Nürnberg središče umetnosti, znanosti in pesništva. Tu je stal grad Hohenzollern, ki so ga obmejni grofje prodali mestu. V dobi reformacije so zasegli lastnino samostanov, in l. 1552 so sklenili Nürnberški verski mir. Čez sto let nato je bil tu v zvezi z westfalskim mirom Nürnberški kongres. Ob času francoskih vojn je mesto prišlo ob svojo mogočnost in veljavnost in šele sredi 19. stoletja se je začelo spet dvigati. Mesto srednjeveških cehov je zdaj mesto narodnosocialističnega shoda, je Meka za nemški svet.

Beduini in Vehabiti

Odsev borbe za svetovno oblast, ki se bojuje na političnih bojnih poljanah v orientu, in čigar krvavi znaki so poulični boji v Palestini, se zaznava s svojo bliskavico tudi v Nürnbergu. Znano je, da delujejo Hitlerjevi zaupniki z vročino gorečnostjo prav tako v Mosulu kakor v Er Rijadu; prav tako v Bagdadu kakor v Teheranu in v Kabulu in Damasku. Japonci obdelavajo mohamedanski svet, Anglija se poteguje za svoje objubljenice pravice;

Množice zborovalcev pred spomenikom junaka v Nürnbergu.

stranke, ki ima odgovornost za Nemce v svoji ožji domovini v rokah, in tu je tretji H, in sicer Neville Henderson, angleški veleposlanik v Berlinu. Prišel je v Nürnberg, da ondi zastopa britski imperij. Tudi drugi diplomati so zbrani v polnem številu. V sijaju svojih uniform in odlikovanj bodo zastopali svoje države. Toda ves svet gleda le na Anglijo in njene zastopnike, zakaj v poslednjih tednih je prevzel London vodstvo političnih bojnih sil v veliki mirovni bitki, ki se zaradi nje ves svet ne upa dihati. Sir Neville Henderson, ljubeznivi diplomat, ki je imel že v maju 1938 pripravljen svoj kovčeg, da bi — če bi bilo treba — mogel takoj odpotovati iz Nemčije, je šel nekaj dni pred zborovanjem po nova navodila v London in je prišel zdaj z nabito polno aktovko v Nürnberg. Vse pa — slednjič — zavisi le od voditelja nemške države...

Državno zasedanje je otvorjeno. Doktor Dietrich je v imenu državnega tiskovnega urada pozdravil nemško in svetovno časopisje. Hitler je prišel, gauleiter Wagner ga je pozdravil. Utihihi so zvoki slavnostne opere »Nürnbergski mojstrski pevci«, in mogočni glasovi so jako vplivali na poslušalce. »Častite svoje nemške mojstre!« tako vzklika Hans Sachs starihim cehom. To pa so mojstri miru, pesništva, petja, zastopniki mirovnega dela in mirovnega tekmovanja. Ali bodo voditelji nemške usode poslušali opomin Hansa Sachsa in se »držali vseh dobrih duhov?« Ali pa bo iz Nürnberga izšla v svet železna postava orožja?

Že bližnja bodočnost bo spregovorila...

Avstrijske samostanske šole so zaprli

Dunajska izdaja oficijoznega glasila narodnih socialistov, lista »Völkischer Beobachter«, je 1. septembra objavil vest, ki je iz nje razvidno, da bodo zaprli vse samostanske šole v bivši Avstriji. Od začetka šolskega leta dalje ne sme biti v samostanskih šolah nič več pouka. Spočetka je bila rečeno, da bodo samostanske šole izgubile pravico javnosti. Novi uradni ukrepi so torej nov udarec proti katoliški cerkvi. Zaprte bodo vse konfesionalne šole, torej tudi protestantske in židovske. Največ je bilo pa vendarle katoliških samostanskih šol.

»Völkischer Beobachter« priobčuje tole pojasnilo: »Narodno socialistična država temelji na načelu, da je vzgoja in izobrazba mladine v šoli stvar države in jo mora imeti le država v rokah. Zatorej se ne bodo nič več odprla vrata verskih zasebnih šol in mesto Dunaj je že vse ukrenilo, da ne bo zaradi tega nobenih težkoč za učence in učence. Vse je preskrbljeno za njih sprejem v državne, oz. mestne šole. Dosedanjim gojencem samostanskih internatov bo z otvoritvijo državnih in mestnih šolarskih Domov omogočeno nadaljevati in dokončati njih šolanje. Za starše bo pa

Čudežna ozdravljenja v Lurdu

Predsednik stalnega zdravniškega urada v Lurdu, dr. Vallet, je objavil podatke o raznih ozdravljenjih v Lurdu, ki so se dogodila med francoskim romanjem letošnjega leta. Iz podatkov posnemamo te podatke:

Onirre Debuissou, ki je bil zaradi otekline v možganih že 19 let popolnoma hrom, se more spet gibati in govoriti.

Gospa Dockx, ki je že leta trpela zaradi bolečin v trebuhu, je nenadoma ozdravela in je brez bolečin.

Pri Jeanu Royeu, ki je trpel zaradi revmatične bolezn na srcu, so mogli dognati znatno izboljšanje.

Gospa Deladrière-Crespel, ki je imela otekline v spodnjem životu, je popolnoma ozdravela.

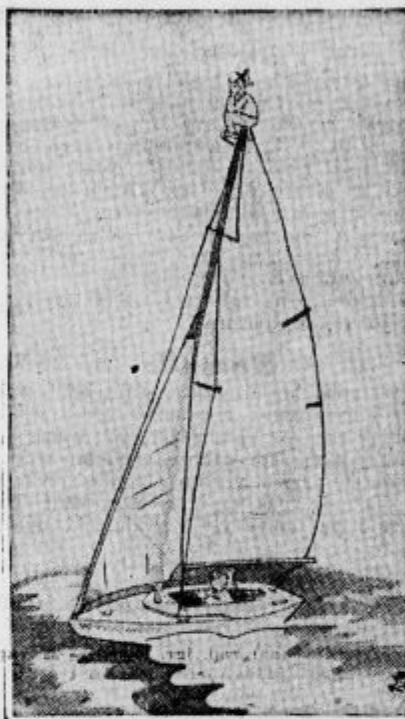
Gospa Leroy, ki je imela od l. 1930. hudo trebušno bolezen, je nenadoma začutila, da je povsem zdrava.

Gospa Louise Marin je ozdravela od bolezn v grlu.

Vse te primere je najprej preiskal zdravniški urad in je šele čez dalj časa in po temeljitih proučevanju bolezni in opazovanju bolnikov in bolnic v zdravem stanju izdal to poročilo.

Peteročlansko družino povozil brzovlak

Iz Rima prihaja vest, da je pri Civitá Vecchia izstopila družina petih oseb, misleč, da je že postaja Tarquinia, ker se je poštni vlak pred postajo ustavil. Stopivši na vzporedni tir, je zadaj privozil brzovlak in kar v hipu kot s sekuro posekal vseh pet oseb, tako da so bili vsi pri priči mrtvi. Nesreča je tem bolj žalostna, ker so bili vsi ti svoji ene in iste družine, ki je tako na mah izumrla.

»Jože, stopi kar dol, saj bova spet prijatelja!«

Tudi Anglija se vadi

V Colchesteeju (v Angliji) so zdaj vojaške vaje, kjer preizkušajo nov način oskrbe s prehrano in kurivom. Na sliki vidiš oddelek s strojnici.

ta žilavi, čoda zagrizeni boj pa se bojuje po tihem. Zdaj pa so prišli na Hitlerjev sestanek tudi odposlanci islamskih držav; Hitlerjevi gostje so. Tu vidiš odposlance iz države Ibn Sauda v njih slikovitih nošah; vidiš beduine iz Transjordanije divjih, črnih oči in ko noč črnih brad; tu so odposlanci iz Iraka, države kralja Faisala, in še to palestinski Arabci, ki so najbližji taboru velikega muftija. Hitler je zbral tu več ko sto muslimanov, ki naj nasproti nemškemu svetu zastopajo svet mohamedancev.

Od 8000 na 800.000

Krog Nürnbergga so postavili neizmerno taborišče. Lesene lope in kar mesta samih šotorov so zrastle iz tal, tedne in tedne so gradili to taborišče. Leta 1927 je bilo 8000 ljudi, ki so sledili klic Führerja; zdaj jih je stokrat več. Ker se bo zdaj bolj vneto obravnavalo vprašanje kolonij, bodo v slavnostnem sprevodu korakali tudi odposlanci iz nekdanjih nemških kolonij. Pripravili so tudi majhno strokovno razstavo, kjer so v besedi in podobi razstavljeni nekdanji bogati viri nemške kolonijske posesti: Kamerun, Togo, Tanganjika, Južnozahodna Afrika, Samoa. Tu se bo sešlo 100.000 političnih načelnikov, da si dobijo navodil za borbo na znotraj in zunaj. Zbirajo se krog svojega preroka, krog gospodarja Velike Nemčije, krog Adolfa Hitlerja.

Trije veliki H

Trije veliki H-ji so tisti, ki v Nürnbergu pričakujejo vse od njih. To je Hitler, veliki mistik, in je Henlein, gospodar sudetskonemške

Henleinova cesta v Nürnbergu

Sudetski Nemci so bili nepopisno navdušeni, ko so zvedeli, da bo del njih zastopnikov stanoval v Nürnbergu na »Henleinovi cesti«. Sicer so se jim obrazli nekoliko stegnili, ko so jim pokazali na vprašanje po tej cesti, naj grejo proti »Galgenuhofu« — dvorišču vislice. Tamkaj so jim pojasnili, da se cesta ne imenuje po njihovem voditelju Konradu Henleinu, kot so mislili, ampak po Petru Henleinu, ki je bil Nürnberški ključavničar in ki je konec 15. stoletja izdeloval majhne ure v obliki skatlice, ki so imele tudi pripravo za bitje, ki je torej iznašel prvo obliko za žepne ure. Šele čez 80 let nato so nastale žepne ure, tako imenovane »Nürnbergski jajci«. Ko je neki sudetski Nemec zvedel vse to, je dejal: »Peter Henlein je torej iznašel žepno uro, prav; a Konrad Henlein naj nam tukaj pove, koliko je ura bila...«

Zborovanje bodočnosti

Hitler je naročil, naj tu sedize kongresno poslopje, ki bode v dveh letih postavljen in ki naj ima prostora za stotisoče ljudi, da bodo mogli istočasno slišati besede svojega voditelja. Stalo bo na prekrasnih travnikih na bregovih reke Pegnitz, ki so že po Wagnerjevih »Mojstrskih pevcih« proslavljeni, in sicer na tako imenovanem Zeppelinovem travniku. Ondotni stadion spominja na one ponosne čase, ko je bil Nürnberški nogometni klub še nepremagljivi prvak sveta. Tu so se zbirali tisoči in tisoči, ki so v teh dneh prišli v Nürnberg.

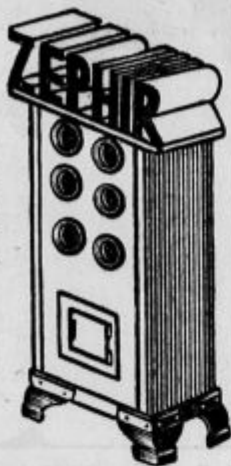
Londonski mohamedanci demonstrirajo zoper Svefovno zgodovino angleškega pisatelja H. G. Wellsa, ker sta v tej knjigi Mohamed in koran omalovaževalno omenjena.

Vaša peč porabi mnogo goriva, spomnite se da je

PATENTIRANA
TRAJNOGOREČA PEČ
ZA KURJENJE Z DRVNI

izredno ekonomič-
na: porabi 10 kg.
drv v 24 urah

ZAHTEVAJTE BREZPLAČEN PROSPEKT
„ZEPHIR“ D.D. SUBOTICA

Samoprodaja:

Ljubljana: Venceslav Breznik
Celje: D. Rakusch
Maribor: Pinter & Lenard
Brežice: Löschnigg & Schmidt

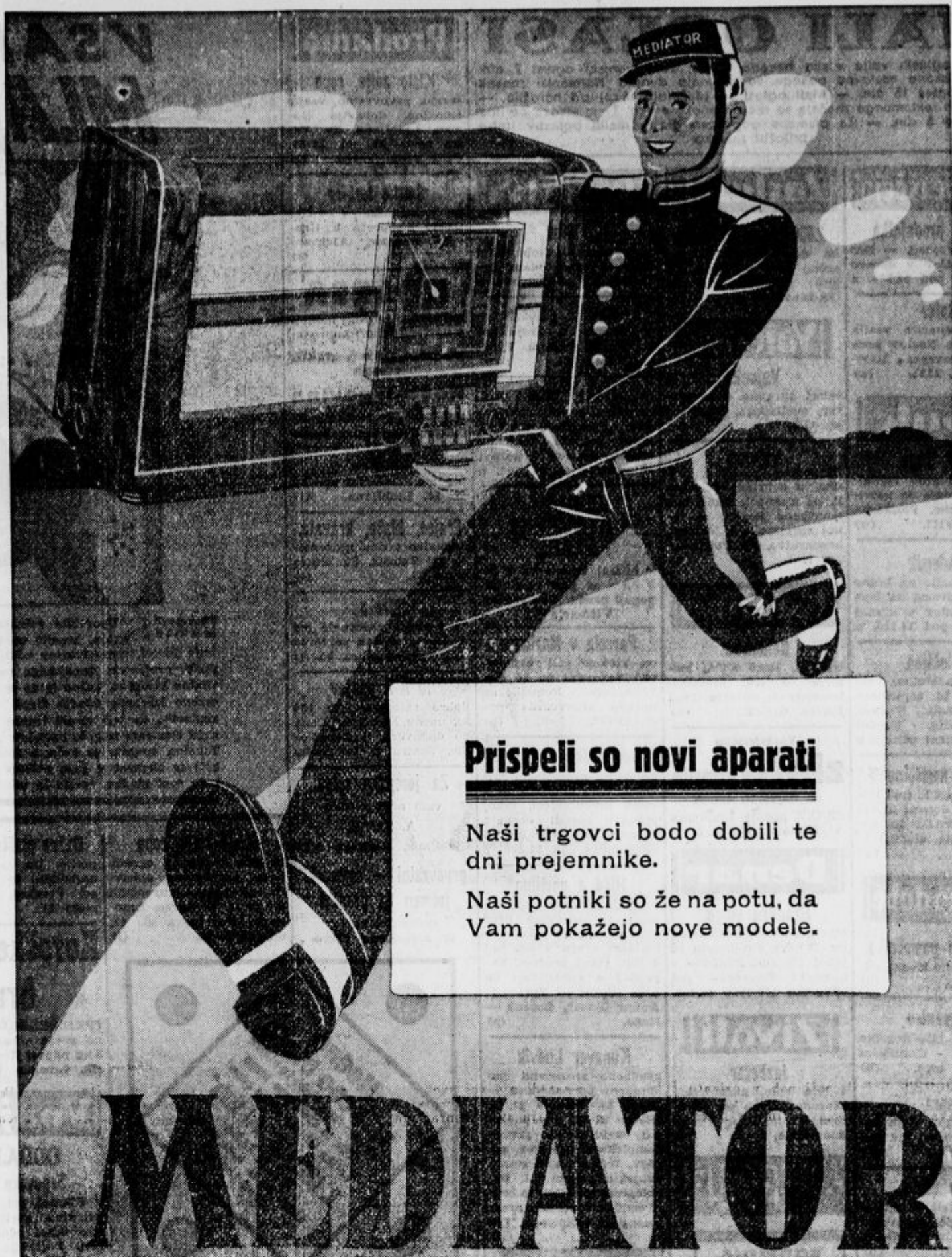
Radio

Programi Radio Ljubljana

Cetrtek, 8. sept.: 9 Napovedi, poročila — 9.15 Vesel pozdrav (plošče) — 9.45 Verski govor (g. dr. Roman Tominec) — 10 Prenos cerkvene glasbe iz stolnice — 11 Otroška ura (gđe. Manica Komarova) — 11.30 Prenos petja in godbe iz velesejemske restavracije Cesar — 12.30 Godbe na pihala (plošče) — 13 Napovedi, poročila — 13.30 Opoldanski koncert Radijskega orkestra — 17 Kmet. ura: Preskrbimo si dobro kisko krmo (Inž. Matija Abec) — 17.30 Prenos lahke glasbe iz velesejemske restavracije Volga — 18.15 Duet harmonik (brata Goloba) — 19 Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura: Predavanje min. za ljudsko telesno vzgojo — 19.50 Koncert na wurliških orglah (plošče) — 20.30 Počitnice v besedi in besedi: Koncert Radijskega orkestra, vmes zvočna sala „Na taborjenju“ (napisal Jože Razpotnik; igrajo štani rad. igr. družbe) — 22 Napovedi, poročila — 22.15 Citraški trio „Vesna“.

Dragi programi

Cetrtek, 8. septembra: Belgrad: 20 Simfonični koncert, 21 Narodne pesmi, 21.30 Emil Hajek koncertni na klavirju, 22.15 Narod. napravi — Zagreb: 20 J. Bach: Masa v H-molu, 22.20 Plesna glasba — Variata: 21.30 Zabavni koncert, 22 Komorni koncert, 22.40 Plesna glasba — Sofija: 19.50 Sonate — Praga: 20.35 Zvočna igra, 21.15 Koncert radij. orkestra — Budimpešta: 21.20 Koncert budimpeštanskega orkestra, 22.30 Violins solo, 23.10 Jazz-orkester — Milano: 21 Operetna glasba, 21.30 Prenos iz festivala v Benetkah.

Prispeli so novi aparati

Naši trgovci bodo dobili te dni prejemale.

Naši potniki so že na potu, da Vam pokažejo nove modele.

MEDIATOR

Made in Holland

Natečaj

Štab vojnega zrakoplovstva sprejme v službo 12 inženirjev (8 tehničnih, 2 elektrotehnična in 2 stavbena), 1 arhitekta, 8 radio-telegrafistov in 1 diplomiranega pravnika kot pogodbene uradnike vojnega zrakoplovstva.

Podrobne pogoje je mogoče videti v tekoči številki »Službenih novic« in »Službenega vojnega lista«. Zanimiranci pa jih lahko dobe v osebno uporabo, če prosijo zanje po pošti. Končni rok za prijavo je 30. sept. 1938.

Iz pisarne generalštaba vojnega zrakoplovstva, Zemun, V. Dž. br. 16.961, 3. sept. 1938.

Konči Ahačič:

Bumček in Bunkica

Biks! Biks je on! strašni smrad, ki spremlja ono zverino, ki ji pravijo »človek«. Ne smrdi pa vsak človek po biksu. Oni, ki dela na polju ne in oni ki seka drevje v gozdu in žge oglje, tudi ne! Pač pa strašno smrdi oni človek, ki fina železno palico, tudi »puka« ji pravijo, ki dela bliske. Joj, kako ti bliski bole medvede, stare in mlade. Po biksu smrdijo torej le zlobni ljudje. Take ljudi imenujejo medvedje kratko: Biks.

Bumček še enkrat pazljivo povoha na pragu medvedje hiše — velike, tople, prostorne jame, potem pa odhlača korajžno naprej. Saj mu je treba iti le do vogala, potem zaviti na levo in že je pri tepki, in smuk nanjo. Že je junaško prikorakal do vogala, že mu bingljajo hruške nad glavo, že se oblizuje, ko jih vidi na tleh — ko: »Oče-mama! Rešita me! Biks je tik pred mano že! O, moj Bog! Nazaj v brlog!«

Prepozno.

Ogromni škornji mu stopijo pred nasek in dvoje krepkih rok ga dvigne skoraj tik do tepk. Ves trepetajoč od groze gleda Bumček prav od blizu v človeški obraz: grd, lica porasla, nos navzven štrleč, zobje majčkeni. Namesto jezika ima v ustih gladko vejo, ki se na koncu smradeče kadi. Oh! Pipa! Bumček mora kihnuti. Se enkrat! Hu, še enkrat! Okrog veje štrle dolge kocine, daljše od Bumčka. Najgrše pa so pri Biksu oči: svetle kakor voda, okrog in okrog bele. Zda se rdeča usta odpro: »Majčken medvedek, ti si sladkosnede! Na hruško si hotel, pa sem te zalotil! Zda greš pa z menoj. To bo smeja nocoj, ko pridem s teboj!«

Pri teh besedah poboža Biks Bumčka, ki se je že otresel prve groze, in bi bil od same radovednosti že skoraj vesel, če ga ne bi tako žalostno razburjal smrad po biksu. Potem ga vtakne v temno, zeleno vrečo, ki mu je visela na hrbtu. Vreča se ziblje in stresa, Bumček pa vzdihuje v njej in premišljuje: »Bunkica se bo jokala, mamica pa godrnjala, očka leskovko ostril, da bi Bumčka nabil. Jaz pa res sem revček tak, da mi nihče ni enak. Biks me je v torbo stlačil. Zda me bo po svetu vlačil. Jojmene! Jojmene, kaj me čaka!« Ir v vreči Bumček v mislih na bodočnost grenko zaplaka.

POHIŠTVO!

E. ZELENK

tovarna pohištva, tapetništvo in vse stanovanjske opreme
MARIBOR, Ulica 10. okt. 5

Ob prenovitvi trdke nam je danes mogoče po izredno nizkih cenah nuditi najnoveše modele spalnic, jedilnic, kaučev, madracov, preprog itd. Obrnite se zaupljivo na nas in prepričate se sami o nizkih cenah in solidni izdelavi. Dobite pa tudi vse na obroke!

Glasba

Dobro ohranjen klavir
kupimo za Prosveto na
Vrhnikih. Ponudbe naslo-
vu!

KLAVIRJI

planini, harmoniji
STEINWAY & SONS,
BLUTHNER,
BOSENDORFER
FORSTER, HÖLZL,
MANBORG

so nesporno najboljši
fabrikati na svetu

Dobite jih le pri trdki

ALFONZ BREZNIK

LJUBLJANA

Aleksandrova cesta 7

Majhni obroki, nizka iz-
posojevalnina. Tudi pre-
igrani klavirji na zalogi.
Istotam velika izbira
vseh glasbil, muzikalij in
strun.

Oglašujte v edino
uspešnem dnevni-
ku »Slovencu«!

Zvezke, beležke, mape, radirke,
svinčnike, špičala, navadna in
nalivna peresa, šolske torbe in
nahrbtnike, risalno orodje, sploh

vse za šolo

Kupite najceneje v trgovini

H. NIČMAN, Ljubljana
Kopitarjeva ulica 2, telefon 40-01

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda 1 din; ženitovanjski oglasi 2 din. Debelo tiskane naslovnice besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglas 15 din. — Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka pletina vtisla po 3 din. — Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

20 letna prodajalka
čedne zunanosti — išče službo. Naslov v upravo »Slovenca« pod 14.252. a

Šofer
za vsa motorna vozila išče službo. Naslov pove uprava »Slovenca« Maribor pod št. 1391. (a)

Pouk

Prof. Šlajs
poučuje privatno violino, ste od najnižje do najvišje izobrazbe. Poljanska 15, stop. VIII. (u)

Akademik
išče instrukcijo za hrano in sobo, oziroma za lepo sobo. — Naslov v upravi »Slovenca« pod 14.310. u

Angleščina
tečaj za začetnike, vpis 12., 13. in 14. septembra ob 19 v realki. Vegovca ulica, pritličje. — Ugodni pogoji, poklicni učitelj. u

Tetaji nemščine
Prečna ulica 6/I. (pri Kolodvorski) : dnevni in večerni, začetniški in nadaljevalni, za mladino in odrasle. (u)

Službodobe

Mizarskega pomočnika
sprejme Franc Musič, mizar, Mengeš. (b)

Postrežnico
veščo kuhe, išče družina za ves dan. — Kotnikova ulica 21/II., levo. (b)

Hlapca
za vsa kmečka dela takoj sprejem. St. Vid nad Ljubljano 28. (b)

Mlajše dekle
za kmečka dela se sprejme. Plača po dogovoru. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 14.277. (b)

Izložbeni aranžer
iz špecerijske stroke, z večletno prakso, se išče. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Aranžer« 14.230. (b)

Urarski pomočnik
vešč samostojnega dela, se sprejme. Nastop takoj. Ponudbe upravi »Slov.« pod št. 14.288. (b)

Družabnica
za mlekarstvo, ki je večša v tej stroki in zmožna kavelje, se sprejme. Pismene ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Bodočnost« 14.282. (b)

Pestunjo
k petmesečnemu otroku sprejme boljša družina na deželi. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Takojšen nastop« 14.188. b

Pošteno dekle
pridno in zdravo, ki zna nekoliko šivati, dobi mesto sobarice. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Plača 300 din« 14.195. b

Zasluzek

2.500 din potrebujete
da doma zaslužite mesečno 1000 dinarjev. Pisite: »ANOS«, Maribor, Orožnova. (z)

Vajenci

Vajenko
takoji sprejme Olga Faturo, modistinja, Stari trg št. 11/a. (v)

Vajenka
iz poštene družine, pridna, z dobrimi spricavili, po možnosti z znanjem nemškega jezika, se takoj sprejme. — I. Wanek, krznarstvo, Sv. Petra cesta 9. (v)

Kupimo

Generator
trofazni 10.30 KVA, motorje 60 KS, 3000-380, istosmerne motorje kupi Perles, Osijek. (k)

Vsakovrstno zlato kupuje
po najvišjih cenah CERNE, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 5

Denar

Hranilne vloge
članice Zadržne zveze za ca. 100.000 din kupim in takoj plačam. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Prodajam 100.000« 13.315.

Zivali

Jazbečar
4 leta star, garantiran, naprodam. Cena po dogovoru. Franc Drol, Vošče, Radovljica. (j)

STROJI

FORTUNA
Elektro univerzalni stroj v vsako mizarsko delavnico!
REŠITELJ MALE OBRTI IN STRAH NASIH KONKURENTOV!
Din 6.800—
Mizarski mojster L. MIRTIC, Novo mesto, nam sporoča: »Vsak teden si več mizarjev ogleda moj stroj. »Fortuna« in se ne morejo dovolj načuditi veliki priročnosti in zmožnosti istega. Se vsake iziavi, da ga bo takoj naročil in sem Vašo trdiko, ki razpolaga z najnovejšimi stroji, priporočal kot najzanesljivejšo in solidno.
PETER ANGELO
d. z o. z.
stroji za obdelavo lesa
LJUBLJANA, Tyrševa 36.

CELULOIDNE žčite za vrata!
Celuloid v ploščah naročite pri **FR. ZRNEC**
Ljubljana
Kopitarjeva ulica 1.
Čitaite in širite »Slovenca«

Posestva

Mlin
na dva tečaja ob stalni vodi in vrt prodam. Se nečica 17, p. Medvode. p

Stavbne parcele
pri kolodvoru škofja Loka poceni prodam. Vprašati: Suha 21. (p)

Večji gozd
zaraščen, s stelo in drevjem, ob občinski cesti — takoj prodam, tudi na obroke. Naslov v upravi »Slovenca« pod 14.204. p

VEČ STAVBNIH PARCEL
v bližini kolodvora v St. Vidu — se pod ugodnimi pogoji prodaj. — Poizve se: Višmarje 59.

Parcela v Mariboru
ca. 1200 m² (ali razdeljena) naprodam po 30 din. Lepa lega. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 13.437. (p)

Gostilniško posestvo
na lepem prometnem križišču, zelo donosno in z vsem inventarjem, takoj prodam zaradi osebnih razmer. Naslov v upravi »Slovenca« pod 14.260. p

Hišo z gostilno
z lepimi pripravami prostori za trgovino brez konkurence, na jako prometnem kraju v Dravski dolini, takoj prodam. Ali brez njega. — Vprašati: Anton Glaser, Bežena — Ruše. (p)

Kunaver Ludvik
gradbeno-strokovno naborništvo posreduje
Cesta 29. oktobra št. 5, telefon 37-33, ima naprodaj večje število parcel, kompleksov, posestev, gozdov, trgovskih in stanovanjskih hiš in vil. Pooblaščen graditelj in sodni cenilec za nasvete brezplačno na razpolago. (p)

Razno

Že za 10 din
lahko dobite 3 legitimacijske slike. Leica film Pavlovčič, Poljanska 12.

CELULOIDNE žčite za vrata!
Celuloid v ploščah naročite pri **FR. ZRNEC**
Ljubljana
Kopitarjeva ulica 1.
Čitaite in širite »Slovenca«

Prodamo

Kislo zelje, repo
sarmo, prvovrstno, vsako množino, dobavlja Horman, Ljubljana, Sv. Petra cesta 81, tel. 25-29. Cene konkurenčne. (1)

Solske torbice
in nahrbtnike v veliki izbiri priporoča I. Kravos, Maribor, Aleksandrova 13. (1)

KOLESA
najnovejši letošnji modeli v največji izbiri naprodam po neverjetno nizkih cenah

Nova trgovina
Ljubljana - Tyrševa cesta 36 (nasproti Gospodarske zveze)

Londaver
prodam. Trnovski pristan št. 14, Ljubljana. (1)

Srajce, hlače, kravate,
nogavice vedno najcenejše pri Tomšič, Sv. Petra cesta 28. (1)

Mreže
za postelje najceneje pri Andlovic, zaloga pohištva Komenskega ulica 34. (1)

10 A-Z panjev
dobro založenih, in 100 kg medu, prodam. Cena po dogovoru. Franc Godic, Sostro 1, Dobrunje.

Za jesensko setev
vam nudi trdka **A. VOLK**
Ljubljana, Resljeva c. 24

prvovrstni — semenski ječmen in pšenico
skrbno očiščeno in zajamčeno blago

Modno volineno blago
za damske obleke in plahte
Sveže in v vsaki druzbi
Velika izbira, nizke cene!
R. MIKLAUČ - Pri Svoji
Ljubljana
Ungerjeva ul. 14. Pred škofijo

Resnico govore, ko trdijo, da prodajamo najboljša in najcenejša

kolesa
rezervne dele in motorna kolesa. Velika izbira!
Splošna trgovska družba z o. z.
St. Vid nad Ljubljano

Moške svilene srajce
trpežne, moderni vzorci
Din 29—
moške tople srajce
Din 24—
moške nogavice
močne, moderni vzorci
Din 5—
moderne svilene kravate
Din 1—
damске svilene kombine
Din 24—
damске svilene hlače
Din 10—
damске moderne svilene bluze
Din 20—
damске hlače in srajce
Din 8—
trpežne ženske športne bluze
v vseh barvah in velikostih
Din 10—
svilene nogavice
ženske trpežne
Din 8—
in razno ostalo blago po neverjetno nizkih cenah prodaja
„ZORA“
Ljubljana, Miklošičeva c. 30
Obiščite nas in prepričajte se, da imamo veliko zalogo in prodajamo dobro blago po zelo nizkih cenah. Trgovci, obiščite nas, da si povečate Vaš zaslužek.

Čevljarški stroji
razne transmisije in železje za stroje ugodno naprodam pri »INDUS« družba z o. z. Ljubljana, Sv. Petra c. 72

Bosanske slijve
zrele, za marmelado in žganjekuho, ter broskve za marmelado po 3 din kg, dobite najceneje pri »Jugosad«, Resljeva c. 4, telefon 48-27. (1)

Grozdje za prešanje
za mošt in žganjekuho, prvovrstne kvalitete, iz metliškega okraja, v večjih in manjših količinah ugodno prodajam. Ponudbe upravi »Slovenca« pod št. 14.250. (1)

V SAKO JUTRO MLAJŠA!

Drevi: Uporabite rožnato kremo Tokalon, hranilo za kožo, ki vsebuje BIOCCEL, senzacionalno odkritje dr. Stejskala, profesorja dunajskega vseučilišča. Ta vitalna hrana za kožno tkivo se pridobiva iz skrbno izbranih mladih živali. Znanost je ugotovila, da baš zaradi izgube tega naravnega elementa iz kože nastajajo gube. Krema Tokalon, hranilo za kožo, z Biocelom vrača koži ta element v času počitka ter napravi kožo spet gladko, čvrsto in mlado.

Jutri zjutraj: Poglejte, v koliki meri je koža bolj sveža in gladka že po prvi uporabi. V nekaj dneh začno gube izginiti. V tednu dni ste videti za leta mlajša. Uporabljajte zjutraj belo kremo Tokalon (ni mastna). Ona razkroja zajedalce ter napravi kožo mehko, gladko in belo. Zene 50 let lahko dobijo očarljivo polt, s katero bi se lahko ponasala vsaka mladenka. Uspešni rezultati so zamčeni, ali pa se denar vrne.

Kislo zelje, repo
in cele glave za sarmo, novo, prvovrstno, dobavlja po brezkonkurenčnih cenah G. Erklavec, Ljubljana, Povšetova ul. 47, telefon 25-91. (1)

Dežne plašče, obleke,
perilo itd. si nabavite najboljšo in najcenejšo pri Presker, Sv. Petra cesta 14. (1)

Koroške brusnice
(PREISELBEERE) dnevno sveže - razpošilja od 5 kg naprej Zechner Henrik, Libeliče, Koroško.

Vnajem
ODDAJO:
Trgovsko hišo v Planini pri Rakeku s trgovino, gostilno, pekarijo takoj oddam v najem. Pojasnila: Garzaroli Elio, Postojna, Italija. (n)

Vogalni lokal
primeren za manufakturno, galanterijsko, drogerijsko in podobno, v novi hiši, na prometnem kraju, se takoj odda. Poizve se pri Mavriču, Bežigrad 1. (n)

Dijaki
Dijaku oddam kabinet. Resljeva cesta 18/I., desno. (D)

Dvema dijakoma
oddam sobo z zajtrkom. Rožna dolina, c. X št. 19.

Sostanovalec
dijak višje ali srednje gimnazije, po možnosti tudi z oskrbo, se sprejme. Pismene ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Stalen« 14.281. (D)

Čevljarški stroji
razne transmisije in železje za stroje ugodno naprodam pri »INDUS« družba z o. z. Ljubljana, Sv. Petra c. 72

Bosanske slijve
zrele, za marmelado in žganjekuho, ter broskve za marmelado po 3 din kg, dobite najceneje pri »Jugosad«, Resljeva c. 4, telefon 48-27. (1)

Grozdje za prešanje
za mošt in žganjekuho, prvovrstne kvalitete, iz metliškega okraja, v večjih in manjših količinah ugodno prodajam. Ponudbe upravi »Slovenca« pod št. 14.250. (1)

Kislo zelje, repo
sarmo, prvovrstno, vsako množino, dobavlja Horman, Ljubljana, Sv. Petra cesta 81, tel. 25-29. Cene konkurenčne. (1)

CELULOIDNE žčite za vrata!
Celuloid v ploščah naročite pri **FR. ZRNEC**
Ljubljana
Kopitarjeva ulica 1.
Čitaite in širite »Slovenca«

Dijakinjo
sprejem na stanovanje z vso oskrbo. — Najraje nižjih razredov. Poljanski nasip 10-II., desno stopnišče. Iv. Požar. — (Blizina gimnazije.) (D)

Dva dijaka
sprejem v vso oskrbo in lepo stanovanje. Poljanski nasip 12, III. n., vrata 13. (D)

Nižješolca
sprejme dobra kršćanska družina na hrano in stanovanje. Cena zmerna. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 14.255. (D)

Revna vdova
prosi usmiljena srca za brezplačno stanovanje v Ljubljani za sina dijaka. Prošek Ivana, Sv. Jakob ob Savi. (D)

Dva dijaka (dijakinji)
sprejem v lastni vili v vso oskrbo z izdatno hrano; pomoč pri učenju. — Novo opremljena, zračna soba, vrt. — Blizina III. drž. gimnazije. Staničeva ulica 19/I. (D)

Mali oglasi v Slovencu
zajamčijo najpopolnejši uspeh

SOBE
ODDAJO:
Sončno sobo s posebnim vvhodom in s kopalnico oddam uradniku. Naslov pove uprava »Slovenca« pod 14.303. s

Stanovanje
dve sobi, kuhinja, pred-soba, velika jed. shramba, kopalnica, prostor pod streho, blizu tramvajске postaje na novi progi k Sv. Križu, se odda 1. oktobra. — Naslov v upravi »Slovenca« pod 14.268. s

Enosobno stanovanje
oddam. St. Vid na Ljubljano 28. (D)

Enosobno stanovanje
oddam s 15. septembrom ali 1. oktobrom. Lampe-tova ulica 13, Trnovo. s

Dvosobno stanovanje
komfortno, sončno, plin, oddam oktobra. Tomšič, Malgajeva 18. (D)

Dvosobno stanovanje
s kopalnico oddam čist, mirni, boljši stranki. Je-senkova ulica 8/I., levo.

Dvostanovanjsko hišo
s sadnim in zelenjavnim vrtom, 5 minut od postaje Zalog, oddam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 14.272. (D)

Stanovanje
dve sobi, kuhinja, pred-soba, velika jed. shramba, kopalnica, prostor pod streho, blizu tramvajске postaje na novi progi k Sv. Križu, se odda 1. oktobra. — Naslov v upravi »Slovenca« pod 14.268. s

Kam pa kam?

Kam pa kam?
V gostilni pri »Lovecu« Rimska cesta 24, izredno nizke cene prehrane. — Topla in mrzla jedila v mnogovrstni izbiri od 6 zjutraj na razpolago. — Sprejemamo abonente!

Stanovanja

ODDAJO:
Enosobno stanovanje oddam. St. Vid na Ljubljano 28. (D)

Enosobno stanovanje
oddam s 15. septembrom ali 1. oktobrom. Lampe-tova ulica 13, Trnovo. s

Dvosobno stanovanje
komfortno, sončno, plin, oddam oktobra. Tomšič, Malgajeva 18. (D)

Dvosobno stanovanje
s kopalnico oddam čist, mirni, boljši stranki. Je-senkova ulica 8/I., levo.

Dvostanovanjsko hišo
s sadnim in zelenjavnim vrtom, 5 minut od postaje Zalog, oddam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 14.272. (D)

Stanovanje
dve sobi, kuhinja, pred-soba, velika jed. shramba, kopalnica, prostor pod streho, blizu tramvajске postaje na novi progi k Sv. Križu, se odda 1. oktobra. — Naslov v upravi »Slovenca« pod 14.268. s

Enosobno stanovanje
oddam. St. Vid na Ljubljano 28. (D)

Enosobno stanovanje
oddam s 15. septembrom ali 1. oktobrom. Lampe-tova ulica 13, Trnovo. s

Dvosobno stanovanje
komfortno, sončno, plin, oddam oktobra. Tomšič, Malgajeva 18. (D)

Dvosobno stanovanje
s kopalnico oddam čist, mirni, boljši stranki. Je-senkova ulica 8/I., levo.

Dvostanovanjsko hišo
s sadnim in zelenjavnim vrtom, 5 minut od postaje Zalog, oddam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 14.272. (D)

Stanovanje
dve sobi, kuhinja, pred-soba, velika jed. shramba, kopalnica, prostor pod streho, blizu tramvajске postaje na novi progi k Sv. Križu, se odda 1. oktobra. — Naslov v upravi »Slovenca« pod 14.268. s

Za začetek šole! Starši! Dijaki!

šolske potrebščine

zvezke, risalno orodje, ravnila, papir, barvice, tuše, svinčnike, radirke, mape, zlasti nalivna peresa, aktovke itd. Prav tako vse v zalogi za srednje tehnične šole dobite ugodno pri

Novi založbi v Ljubljani
(Kongresni trg 19)